

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ จ.ฉะเชิงเทรา

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

บทเรียนการสอนวิชาชุดक्रमมูลทางไปรษณีย์

ของครูสุภา พ.ศ. ๒๔๙๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

คณะอาจารย์

๑. นายชวน อังสุละโยธิน
๒. นางสาวสุนา คำทอง
๓. นางสาวชิตชม กาญจนโชติ

บทเรียนการสอนวิชาชุดक्रमมูลทางไปรษณีย์

ของครูสภา พ.ศ. ๒๔๙๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

บทเรียนที่ ๑๙

ประวัติศาสตร์ทั่วไป

ชีวประวัติบุคคลสำคัญ (ต่อ)

๒๖. ยอร์ช วอชิงตัน (George Washington)

(ค.ศ. ๑๗๓๒-ค.ศ. ๑๗๙๙)

๑. ชาคะและฐานะ ยอร์ชวอชิงตันและประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐอเมริกา ผู้เกิดที่เมือง Westmoreland ในรัฐ Virginia เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๗๓๒ เป็นชาวภาษาอังกฤษซึ่งอพยพจากเมือง นอร์ทแธมตันไชร์ Northamptonshire มาตั้งหลักฐานอยู่ในรัฐ เวอร์จิเนีย Virginia หาเลี้ยงชีพด้วยการเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ ยอร์ชเป็นบุตรหัวปีของบิดาชื่อ ออกัสติน Augustine Washington ซึ่งเป็นเกษตรกรเหมือนบิดา ยอร์ชเป็นบุตรชายที่เกิดจากภรรยาคนที่สอง ชื่อว่า Mary Ball (๑๗๐๘-๑๗๘๘) บิดา

ของยอร์ซถึงแก่กรรมเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๕๓ เป็นคนที่เราอายุได้เพียงสิบเอ็ดขวบเท่านั้น ยอร์ซ
อยู่ในความดูแลเขาได้ของพี่ชายต่างมารดาชื่อ ลอเรนซ์ Lawrence, พี่ชายของยอร์ซ
คนรักเขามาก เขามักชื่นชมใหญ่ที่สุดในรัฐ Virginia, ปรากฏว่าลอเรนซ์ได้ยกที่ดินทั้ง
หมื่นไร่ในตำบล เมานท์ เวอร์นอน Mount Vernon ให้ยอร์ซน้องชายตามพินัยกรรม
หลังจากที่เขาถึงแก่กรรมแล้วในปี ค.ศ. ๑๗๕๓

๒. การศึกษา ดำรงการศึกษาจากโรงเรียนประจำตำบล ใกล้ๆ บ้านเกิดที่อยู่ใน
ในเมือง Westmoreland ซึ่งนับว่าสูงแล้วสำหรับสมัยนั้น เวลาวางจากการเรียน ผู้ใหญ่
มักใช้ให้สำรวจและรังวัดที่ดินของตระกูล เพราะว่าตระกูลนี้เป็นเศรษฐีที่ดิน โดยที่ลอเรนซ์
พี่ชายต่างมารดาของยอร์ซได้แต่งงานกับธิดาของตระกูล ลอร์ด แฟร์แฟกซ์ Lord Fairfax
ซึ่งเป็นตระกูลที่มีวงศ์สูงสุดในรัฐ Virginia ยอร์ซมีโอกาสอยู่ใกล้กับพี่สะใภ้ จึงได้รับ
ความรู้จากหนังสือต่าง ๆ ในห้องสมุดของลอร์ด แฟร์แฟกซ์ ที่รณมาจากอังกฤษเป็นอัน
มาก ปรากฏว่ายอร์ซสามารถทำการรังวัดและทำแผนที่ที่ดินได้อย่างดี เมื่อเขามียุ
เพียง ๑๔ ปีเท่านั้น เขามักติดตามพี่ชายที่ชื่อลอเรนซ์ไปยังเมือง แฟร์แฟกซ์ Fairfax เสมอ
เพราะที่ดินมีจำนวนมากมายอยู่ในเมืองนี้ตำบล เมานท์ เวอร์นอน Mount Vernon ฉะนั้น
เขาจึงมีความรู้ในทางกลกรรมและเลขาคณิตเป็นอย่างดี

๓. งานสำคัญ ในปี ค.ศ. ๑๗๕๖ ยอร์ซถูกเรียกตัวเข้ารับราชการ และมี
ส่วนร่วมในการสงครามระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศสจนถึงปี ค.ศ. ๑๗๕๕ ผลของงานสงคราม
ครั้งนั้นเขาได้รับยศทหารเป็นพันเอก บังคับบัญชาทหารทั้งหมดในรัฐ Virginia, ต่อ
มาอีกสามปีต่อมาจากการรุกรานทหารเพราะสุขภาพไม่ดี กลับมาดำเนินอาชีพทางเกษตร-
กรรมและเลขาคณิตกลับไปตำบล Mount Vernon ในเมือง Fairfax, ได้แต่งงานกับหญิง
คนหนึ่งชื่อ มาร์ธา คัสตีส Martha Custis เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ค.ศ. ๑๗๕๙ ซึ่งเป็น
แม่หม้ายแต่ยังมีสาวอยู่ สามคนเธอชื่อ คาเนียด ปาร์ค Daniel Parke Custis.

ชาวอังกฤษซึ่งหลักแหล่งอยู่ในอเมริกาเวลานั้นมีประมาณสองล้านคนเศษ รัฐ-
บาลอังกฤษเป็นอาณานิคมของอังกฤษโดยแบ่งอเมริกาเป็น ๑๓ รัฐ ในจำนวนนี้ Virginia

ที่บรรดาชนชาติต่าง ๆ อยู่นั้นด้วยเหมือนกัน อาณานิคมเหล่านี้ไม่ผู้แทนไปนั่งใน
การประชุมที่สภาอังกฤษเลย ชาวอเมริกันต้องการรู้เห็นมีอำนาจมั่งคั่งในการปกครองบ้าน
เมืองบ้าง แต่รัฐบาลอังกฤษไม่ยอมและได้ออกพระราชบัญญัติเก็บภาษีใบชาอย่างแรง เมื่อ
ใบชาถึงอเมริกา เรือจอดที่ท่าเมืองบอสตัน Boston ในรัฐ Massachusetts ชาวเมือง
ดอยนั้นลงเรือได้แล้วขึ้นไปชาทั้งทะเลหมด อังกฤษถึงแก่ออกประกาศปิดท่าเรือเมือง Boston,
พวกอาณานิคมชาวอเมริกันจึงเรียกประชุมผู้แทนรัฐต่าง ๆ ตั้งเป็นสภาขึ้นชื่อว่า Continental
Congress, สภาอยู่ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย Philadelphia, ชาวอเมริกันประกาศเป็นอิสรภาพ
ไม่ขึ้นกับรัฐบาลอังกฤษ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๗๗๖ เพราะรัฐบาลอังกฤษเข้มงวด
กีดกันเมืองในทวีปใหม่นั่นยิ่งนัก ผู้แทนรัฐต่าง ๆ ที่มาร่วมประชุมได้ลงนามพร้อมกันใน
ประกาศอิสรภาพครั้นนั้น ในที่สุด ยอร์ชวอชิงตันได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมโดยคะแนน
นิยมให้เป็นแม่ทัพใหญ่บัญชาการรบกับกองทัพหลวงอังกฤษ ซึ่งได้ทำการรบอย่างทรหดโดย
ไม่ยอมให้อเมริกาถูกอิสรภาพกลับคืนเป็นอันขาด ยอร์ชวอชิงตันได้ขับไล่กองทัพหลวงอังกฤษ
จึงยอมจำนน สัญญาสันติภาพระหว่างอังกฤษกับอเมริกาได้ทำขึ้นเป็นการชั่วคราว และ
ต่อมาอีกสองปีจึงทำกันเป็นหลักฐานที่กรุงปารีส Paris ในฝรั่งเศส, ส่วนยอร์ชวอชิงตัน ลาออกจาก
ตำแหน่งบัญชาการทหาร กลับไปทำนาทำไร่เลี้ยงสัตว์ที่บ้านตามเดิม คราวหลังในปี
ค.ศ. ๑๗๘๗ ได้มีการเรียกประชุมผู้แทนรัฐต่าง ๆ เพื่อร่างรัฐธรรมนูญขึ้นบริหารประเทศ
วอชิงตันได้รับเลือกเป็นผู้แทนรัฐ Virginia คงได้เข้าร่วมประชุมคราวนี้ด้วย ที่ประชุม
ลงมติเป็นเสียงเดียวกันให้ยอร์ชวอชิงตัน ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐ—
อเมริกาทดงั้นใหม่ตามธรรมนูญการปกครองแผ่นดิน เขาได้ดำรงตำแหน่งหน้าที่นั้นอยู่
สองสมัย ซึ่งจัดเป็นสมัยละ ๔ ปี สมัยหนึ่ง ๆ เรียกว่าเทอมหนึ่ง (term) และยอร์ชวอ-
ชิงตันไม่ยอมรับตำแหน่งเป็นครั้งที่สามเมื่อได้รับเลือกอีกครั้ง เขาเป็นประธานาธิบดีในปี
ค.ศ. ๑๗๘๙ ถึงปี ค.ศ. ๑๗๙๓

๔. งานอดิเรก ชอบการขี่ม้า, ดำน้ำ, ชอบทำการฝึกกรรมและเลี้ยง
สัตว์, ชอบการสมาคม, เขาถนัดประโยชน์แก่เพื่อนกสิกรรมด้วยกันว่า "การปรับปรุง

ที่ดินของเราให้เกิดดอกออกผลเป็นงานที่สบายใจมากที่สุด, มันดีเสียว่าการได้ชัยชนะที่ไม่
เราเรื่อง เป็นชัยชนะที่ได้มาด้วยการประหัตประหารทำลายล้างชีวิตกันอย่างน่าเกลียดใจ”
ยอร์ซมีงานที่จะต้องทำมาก เครื่องหย่อนใจของเขาส่วนใหญ่อยู่ในรัฐ Virginia นั่นเอง
เขาชอบยิงนก, ตกปลา, ดำดักฉลาม แข่งม้าและเล่นกีฬากลางแจ้ง

๕. เกียรตินิยม การปฏิบัติตำแหน่งประธานาธิบดีของยอร์ซอวริงตันครั้ง
ตาม ทำให้เกิดเป็นประเพณีขึ้นว่า โดยมรรยาทผู้เป็นประธานาธิบดีมาสองสมัยแล้ว ไม่
ควรรับเลือกตั้งเป็นครั้งที่สาม ซึ่งเป็นการที่แสดงน้ำใจของนักประชาธิปไตยอย่างเต็มเปี่ยม
เพื่อละโอกาสให้คนอื่นที่สมควรเข้ารับหน้าที่สำคัญบ้าง ยอร์ซเป็นหัวแรงกอบกู้อิสร-
ภาพรวบรวมให้เป็นปึกแผ่น สหรัฐอเมริกาถือว่าเขาเป็นประธานาธิบดีคนสำคัญที่สุดใน
ประวัติศาสตร์ของชาติ เพราะเมื่อได้ยกประเทศของเขาขึ้นเป็นอิสระแล้วเขาก็ลาออกจาก
หน้าที่ทันที

๖. มรณะ ยอร์ซ อวริงตันถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๓๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๗๙๗
ที่บ้านในรัฐ Virginia ศพฝังไว้ในตำบล Mount Vernon ซึ่งอยู่ในบริเวณที่ดินของเขา
เอง รวมอายุได้ ๖๖ ปี

๒๗. คามิลโล คาวัวร์ Camillo Cavour

(ค.ศ. ๑๘๑๐—ค.ศ. ๑๘๖๑)

๑. ชาติและฐานะ เขาเป็นนักการเมืองชั้นเยี่ยมของชาวอิตาลี เป็น
ผู้วางรากฐานให้ประเทศอิตาลีได้มีการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญ ชนิดที่มีกษัตริย์อยู่
และได้รวบรวมอาณาจักรของอิตาลีซึ่งในครั้งนั้นยังแตกแยกอยู่กันตามลำพัง โดยปกครอง
กันเองเป็นแคว้นๆ คาวัวร์ เกิดที่เมืองตูริน Turin แคว้นปьемอนต์ Piedmont ประเทศ

อิตาลี Italy เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๐ เป็นบุตรมาควิสต์คาวัลร์ ซึ่งสืบตระกูลผู้ตกต่ำมาหลายร้อยปี มารดาชื่อ อะเตด เป็นผู้ชั่วร้ายด้วยเหตุนี้คาวัลร์จึงได้รับยศขุนนางเป็นเคานต์ Count มาแต่กำเนิดทีเดียว

๒. การศึกษา ชีวิตในวัยเด็กเรียนหนังสือกับบาทหลวงฝรั่งเศสที่บ้าน ส่วนมากเรียนเขียนอ่านภาษาฝรั่งเศสล้วนๆ อายุ ๓๐ ขวบ บิดาจึงเข้าโรงเรียนวิชาการในแคว้นบิเอดมอนท์ ตอนแรกๆ เรียนหนังสือและเล่นกีฬาไม่ได้สนุก แต่ตอนหลังเมื่อเรียนจบวิชาสามัญไปเรียนวิชาช่างทหารขึ้นตั้งแต่นั้น ค.ศ. ๑๙๒๐ ถึง ค.ศ. ๑๙๓๓ ปรากฏว่าเรียนได้ตีความความหมาย เขาตอบได้ครบถ้วนเป็นเยี่ยมเสมอ ตอนสอบได้ครั้งสุดท้าย ออกเป็นนายทหารนั้น เขาตอบได้ทั้งหมด และขอรับราชการเป็นนายทหารช่าง อย่างไรก็ตาม นิสัยอันแท้จริงของเขานั้นไม่มีใครพอใจวิชาทหารมากนัก เขาชอบวิชาการเมือง เขาเห็นว่าวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดบ้านเมือง ย่อมเป็นคุณประโยชน์มากกว่าวิชาทหาร เขาปรารถนาจะรวมอาณาจักรอิตาลีซึ่งแตกแยกออกเป็นแคว้นๆ ให้เข้ามาอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลกลางเดียวกัน ในที่สุดเขาออกจากราชการทหารในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ และท่องเที่ยวทั่วยุโรปเพื่อสังเกตการณ์ทั่วๆ ไปภายในประเทศอิตาลีจนถึง ค.ศ. ๑๙๔๗ คาวัลร์ มีรายได้ส่วนใหญ่นอกจากราชการทหารขึ้นอยู่กับทางบ้านซึ่งมีที่ดินจำนวนมาก อยู่ในแคว้นบิเอดมอนท์ และได้อาศัยที่ดินเหล่านั้นทำการเกษตรกรรมรวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ด้วย คาวัลร์ได้ไปอยู่ในฝรั่งเศสเสียนานแล้วข้ามไปเที่ยวเกาะอังกฤษ ได้พยายามใช้ความสังเกต ความเจริญทุกๆ ด้านในเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจและการค้าขายของประเทศต่างๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามเขาไม่ชอบการปกครองแบบสาธารณรัฐ เขาชอบมีกษัตริย์ มีรัฐธรรมนูญแบบอังกฤษมากกว่าอย่างอื่น

๓. งานสำคัญ คาวัลร์ออกหนังสือพิมพ์ในนครตูริน เพื่อให้กษัตริย์พระราชทานเดวีภาพให้ราษฎรจัดการปกครองบ้านเมืองกันเองตามลำพัง จะได้เจริญกว่าเท่าที่เป็นอยู่ คาวัลร์ต้องการให้รัฐบาลในแคว้นเขาทำสงครามกับฮอลันดา ซึ่งในที่สุดก็เป็นการล้มความปรารถนาเพราะแคว้นบิเอดมอนท์ได้ประกาศสงครามกับฮอลันดาใน ค.ศ. ๑๙๔๗

จริง ๆ ในระหว่างสงครามคาบอว์รได้รับเลือกเป็นผู้นำในพรรคการเมืองด้วยคนหนึ่ง เขาพยายามปรับปรุงการพลให้ประชาชนนิยมศักรของเขาเองมากขึ้นทุกที แคว้นบีเฮมมอนท์เป็นแคว้นแรกที่พระราชอาพระเจ้าชาลส์ออตเบิร์ตได้พระราชทานรัฐธรรมนูญให้ราษฎรได้ปกครองกันเองแบบประชาธิปไตยเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๘ ที่ทำการเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบนี้เพราะได้คาบอว์รเป็นหัวหน้าอันสำคัญที่สุด ความปรากฏว่า ในครั้งนั้นคาบอว์รได้เป็นนายกรัฐมนตรีของแคว้นบีเฮมมอนท์ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๔๘ และเขามีความประสงค์อย่างยิ่งที่จะรวมแคว้นอิตาลีให้อยู่ในรัฐบาลกลางเดียวกัน จึงพยายามผูกมิตรกับฝรั่งเศส อังกฤษและตุรกี ฉะนั้นในปี ค.ศ. ๑๘๕๕ เขาจึงส่งกองทัพแคว้นบีเฮมมอนท์ไปยังแหลมไครเมียช่วยทำสงคราม Crimean War เพื่อเอาใจอังกฤษและฝรั่งเศสนั่นเอง

อย่างไรก็ดี ในที่สุดคาบอว์รทำให้แคว้นต่าง ๆ ในอิตาลีมารวมกันขึ้นอยู่กับรัฐบาลกลางแคว้นบีเฮมมอนท์ได้เกือบหมด นอกจากแคว้นโรม Rome และแคว้นเวเนเซีย Venetia เท่านั้น เพราะทั้งต้องแคว้นกองทหารต่างด้าวยังมีอิทธิพลควบคุมอำนาจการปกครองบ้านเมืองอยู่

๔. งานอดิเรก เป็นผู้จัดการผลประโยชน์ในที่คินของบิดา ปฏิวัติการเกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์แบบโบราณให้เป็นแบบสมัยใหม่ ให้เป็นแบบอย่างของในต่างประเทศที่เขาได้เห็นมา ทั้งนี้เพื่อให้มีตัวอย่างแก่ชาวอิตาลีอื่นทั่วไป ทำให้เศรษฐกิจของบ้านเมืองดีขึ้น และยังได้ชักชวนหนังสือพิมพ์เป็นปากเสียงของประชาชนอีกด้วย เขามีนิตยเป็นคนที่อยู่อย่างไม่ได้รักษาสุขภาพให้ดีเกิน การเขียนความเห็นลงหนังสือพิมพ์เป็นอาหารว่างซึ่งเขาโปรดปรานอย่างที่สุด และได้กระทำอยู่เป็นงานประจำมิได้

๕. เกียรตินิยม ระหว่างที่คาบอว์รเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นได้ทำความเจริญรุ่งโรจน์ให้แก่ประเทศชาติมากมาย เขาทำความเจริญทั้งกิจการภายในบ้านเมืองของตนเองและทำสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ, การเกษตร, การพาณิชย์, การอุตสาหกรรม, การคมนาคม, การศึกษา, การศาล เหล่านี้ คาบอว์รได้ปรับปรุงขึ้นใหม่ให้เจริญถึงระดับสูงสุดที่สุดในสมัยที่เขาอำนาจอยู่ เมื่อคาบอว์รตายในปี ค.ศ. ๑๘๕๖ นั้น ทำให้อิตาลีเสียคนสำคัญ

ที่สุดของประเทศไปอย่างน่าเสียดายที่สุด ยังมีปัญหาทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ
อีกมากมาย ที่จะต้องจัดการกระทำกันให้เสร็จสิ้นไป และจะต้องใช้สติปัญญาของคน
สำคัญ ๆ จึงจะสำเร็จได้เรียบร้อย แต่อย่างไรก็ตามงานใหญ่ ๆ นั้นสำคัญ ๆ นั้นท้าววรก็ได้
แม้ว่าจะถึงทางใดก็ตามแล้ว เหลือแต่ปัญหาส่วนปลีกย่อยซึ่งคนชั้นรอง ๆ ก็คงสามารถ
จัดการกันไปได้ เราเป็นคนสำคัญที่สุดในการรวบรวมชาติอิตาลีให้สมัครสมานใจเป็นปึกแผ่น
รวมอยู่ในรัฐบาลกลาง ภายใต้หลักวิธีของก่อกำเนิดในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
โดยสมัยใหม่โดยเขาอย่างการปกครองจากเกาะอังกฤษนั่นเอง

๖. มรณะ เราตายเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๖๑ รวมอายุได้เพียง ๕๖
ปีเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเราต้องใช้ความคิดอย่างหนักในการทหารและการเมืองอยู่ตลอดเวลา
แทบไม่มีการพักผ่อนเลยก็ได้ เราเป็นคนขยันมาก ทำงานให้ประเทศชาติอยู่ตลอดเวลา
ภายหลังจากที่ท้าววรถึงแก่กรรมแล้ว ต่อมาออสเตรีย Austria รวมกับปรัสเซีย Prussia,
อิตาลีดังกองทัพบกเวนิเซีย Venetia ของออสเตรียได้ ต่อมาฝรั่งเศส France
รวมกับปรัสเซีย Prussia ฝรั่งเศสถอนทหารที่ควบคุมกรุงโรม Rome ไปหมดสิ้น พอเมือง
จึงออกเดี่ยวรวบรวมเข้ากับประเทศอิตาลี ในที่สุดทุก ๆ แคว้นของอิตาลีก็รวมกันเป็นรัฐบาล
เดียวทั้งหมด และรัฐบาลกลางของอิตาลีจึงย้ายเมืองหลวงมาตั้งใหม่ที่กรุงโรม Rome
และเมืองหลวงใหม่นี้คงอยู่ที่เดิมสืบมาจนปัจจุบันนี้

๒๘. ปรีนซ์ อ็อตโต ฟอน บิสมาร์ค Prince Otto Von Bismarck

(ค.ศ. ๑๘๑๕-ค.ศ. ๑๘๙๘)

๑. ชาะและฐานะ รัฐบาลคนสำคัญของเยอรมันผู้ได้รวบรวมแคว้น
ต่าง ๆ ของเยอรมันให้รวมกันอยู่เป็นรัฐบาลกลางแห่งเดียวเท่านั้นได้สำเร็จ เขาเกิดเมื่อวันที่
๑ เมษายน ค.ศ. ๑๘๑๕ ที่เมืองชอนเฮาเซิน Schonhausen ประเทศ Germany บิดาเคย
รับราชการทหาร อับตระกูลมาจากชนชั้นกลาง

๒. การศึกษา เมื่อเด็กเรียนที่เมืองเกิด จบชั้นมัธยมศึกษาแล้วไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยโกตติงเยน และเบอร์ลิน Göttingen and Berlin ที่มหาวิทยาลัยสองแห่งนี้ได้ศึกษาวิชากฎหมายในระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๓๒ ถึง ๑๘๓๓ และได้สำเร็จวิชากฎหมายแต่อายุน้อยเพียง ๒๓ ปี เท่านั้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้ารับราชการในแคว้น Prussia เมื่อ ค.ศ. ๑๘๓๖-๑๘๓๘ ในตำแหน่งพลเรือนก่อนแล้วต่อมาจึงย้ายไปอยู่ฝ่ายทหารได้เป็นผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง เข้าประชุมในสภาผู้แทนของแคว้น Prussia เขาเป็นนักพูดที่ดามารถและห้าวหาญ สนับสนุนการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชเต็มที่ เป็นที่พอพระทัยของกษัตริย์ปรัสเซียซึ่งปกครองแคว้นนี้ยังนัก ใน ค.ศ. ๑๘๔๑ เขาได้แถลงนโยบายการต่างประเทศในสภาอย่างน่าฟังจึงได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าวิลเลียมให้เป็นเสนาบดีของ Prussia การที่เขาได้รับราชการตำแหน่งนี้ ทำให้เรียวราญในการทูตและการเมืองน่ากรณเดยมีความคิดที่จะรวมแคว้นเล็กๆ ในเยอรมันให้เป็นรัฐใหญ่เพียงรัฐเดียวโดยมีรัฐ Prussia เป็นหัวหน้า

๓. งานสำคัญ เยอรมันสมัยนั้นยังไม่ได้รวมเป็นประเทศเดียวกันเหมือนปัจจุบันนี้ ต่างแบ่งแยกเป็นรัฐอิสระปกครองตัวเอง รัฐที่มีอำนาจมากที่สุดคือ ปรัสเซีย Prussia และฮอชเตอเรีย Austria ทั้งสองรัฐนี้ต่างแข่งขันกัน แย่งกันเป็นหัวหน้าที่จะรวบรวมรัฐเล็กๆ เข้าด้วยกันกับตน เมื่อบิสมาร์กได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีประจำแคว้น Prussia ได้เริ่มปรับปรุงกำลังทหารอย่างเต็มที่ อุดมคติในการแก้ปัญหาวงเขาเรื่องการรวมชาติมีว่า จะสำเร็จได้อย่างเดียวด้วยการใช้ เลือดกับอาวุธ เท่านั้น "German problems must be solved by blood and iron" ต่อมาเขาได้ทำการตามอุดมคตินี้ คือใช้แสนยานุภาพทางทหารรวมรัฐต่างๆ ได้หลายรัฐ จนเกิดการสู้รบกับแคว้น Austria เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๖๖ ซึ่งเยอรมันเป็นฝ่ายมีชัยชนะโดยเด็ดขาด กองทัพฮอชเตอเรียถูกจัดกระจายที่โกนิกกัลด (สะโดวา) Königgratz (Sadowa) บิสมาร์กได้รับการแต่งตั้งเป็นเคานต์ Count เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๖๕ เมื่อกำจัดฮอชเตอเรียคู่แข่งอันด้าวลงได้แล้ว บิสมาร์กก็ถือโอกาสรวมรัฐต่างๆ ในเยอรมันจนเห็นอให้มาเข้าร่วมกับหัวหน้า คือ Prussia ได้

เรียบร้อย ต่อมาบิสมาร์กได้ทำสงครามกับฝรั่งเศสเรียกว่า Franco-Prussian War เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๐-๗๑ และปราบฝรั่งเศสลงอีก เยอรมันชนะฝรั่งเศสเด็ดขาด เลยเป็นผลให้บิสมาร์กรวมรวมนิรัฐเล็กๆ ในเยอรมันตอนใต้ได้ตั้ง เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ค.ศ. ๑๘๗๑ บิสมาร์กได้ประกาศตั้งมหาอาณาจักรเยอรมันโดยยกพระเจ้าวิลเฮล์มที่หนึ่งแห่ง Prussia เป็นกษัตริย์องค์แรกทีเดียว กษัตริย์วิลเฮล์มตอบแทนคุณงามความดีของเขาโดยยกให้บิสมาร์กเป็นเจ้าชาย Prince เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๓ นั้นเอง และบิสมาร์กได้ดำรงตำแหน่งอธิการหาเดนาบัตของเยอรมันใหม่ "Became first Chancellor of new German Empire"

๔. งานอดิเรก เมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยวิชาทกกับเพื่อน ๆ เดิมเขาเป็นผู้นำใจเข้มแข็งมาก ถ้อยคำคมคายไม่ยอมแพ้ใคร ถ้าจำเป็นจะต้องคัดค้านเรื่องที่ไม่ดีบิสมาร์กจะดุดองกันได้แต่ยังไม่ใช้วิธีคัดค้านด้วย เลือดกับเหล็ก ที่เดียว "Blood and iron" ใน ค.ศ. ๑๘๓๕ เขาได้เข้ารับราชการฝ่ายพลเรือนแต่เขาไม่ชอบระเบียบวินัยที่ไม่จริงจังเฉียบขาดจึงลาออกแล้วมาทำอาชีพส่วนตัว คือจัดการที่ดินมรดกของเขาซึ่งได้รับจากบิดามารดา ในระหว่างนั้นได้ท่องเที่ยวทั่วยุโรปไปในประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสเพื่อศึกษาศึกษาการทั่ว ๆ ไป เขาได้แต่งงานกับหญิงสาวชาวบ้านเกิด นางเครื่องทางค้ามานานมากแต่นางสนใจมากกับคุณหมูนานจึงทำให้คนรู้จักเขามากขึ้นด้วย

๕. เกียรติคุณ เมื่อพระเจ้าวิลเฮล์มที่หนึ่งสวรรคตในปี ค.ศ. ๑๘๘๗ แล้วพระเจ้าวิลเฮล์มที่สองได้ครองราชสมบัติแทนต่อไป พระองค์ไม่พอพระทัยที่บิสมาร์กกุมอำนาจไว้แต่ผู้เดียวจึงเกิดไม่ลงรอยกันขึ้น เพราะนิสัยของบิสมาร์กไม่ยอมแพ้ใครอยู่ก่อนแล้วจึงเลยลาออกจากตำแหน่งอธิการหาเดนาบัตทันที บิสมาร์กได้เป็นผู้ปกครองอันแท้จริงของราชอาณาจักรมาสามสิบปี เขาครอบครองอำนาจไว้ได้ เท่ากับ พระเจ้าแผ่นดิน องค์หนึ่งที่เดียว และได้สร้างประเทศชาติของเขาให้เป็นมหาอาณาจักรกว้างใหญ่ในทวีปยุโรป เขาตั้งทำสงครามหลายครั้งและ ใช้เงินดำเนินการ เจริญทางทุก อันแสน ยากลำบาก กว่ารวบรวมดินแดนที่กระจัดกระจายได้ จริงอยู่นโยบาย เลือดกับเหล็ก ของเขาแน่นอนจะ

ทารุณ โหดร้ายก็จริงแต่ก็สามารถทำให้ความปรารถนาของเขาสำเร็จสมประสงค์ได้ ใน
ทางมุขกถัมภ์ โขมายนั่นก็ทำให้เขาคิดขี้ใจไม่ลงรอยกับพระเจ้าอิตเลียมที่ต้อง ถึงแก่
ต้องลาออกจากตำแหน่งอันสำคัญที่สุดได้เหมือนกัน]

๖. มรณะ บิดมารคถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๘๘ ที่เมือง
ไฟร์ครุทท์ Friedrichsruhe รวมอายุได้ ๘๓ ปี เขาเป็นบุรุษคนหนึ่งในโลกที่หาคน
เปรียบเหมือนเขาได้ยากที่สุด บิดมารคมีหัวใจแข็งแรงราวกับเหล็กและไม่ยอมโอนอ่อน
ให้ใครเลยแม้แต่พระเจ้าแผ่นดินของเขาเอง บุคลิกลักษณะของเขาคือเป็นผู้ดุดะดีไป
ชั่วชีวิตไม่มีมุม ๆ คม ๆ อย่างของคนอื่นบางคน ฉะนั้นเราจึงมักจะมีความเปรียบเทียบกับ
ว่าใจแข็งแรงกับบิดมารคทีเดียว

๒๙. มหาตมะคานธี Mohandas Karamchand Gandhi

(ค.ศ. ๑๘๖๘ - ค.ศ. ๑๙๔๘)

๑. ชานธีและฐานะ ชานธีเกิดเมื่อวันที่ ๒ เดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๘๖๘ ณ
จังหวัดคุตทามาปุร์ ซึ่งคนเรียกว่าปอร์บันดาร์ Porbandar อยู่ในแคว้นบอมเบย์ Bombay
ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศอินเดีย India ตระกูลวงศ์ของชานธีเป็นตระกูลแพทย์
มีอาชีพในการค้าขาย นับเป็นคนในวรรณะที่ต่ำแห่งอินเดีย (สันตฤค=ไวศย และ
ปาด=เวส) ตระกูลชานธีมีอาชีพในการค้าเครื่องเทศ ปู่และบิดาของชานธีเคยได้รับ
ราชการเป็นนายกรัฐมนตรี ในแคว้นกาดิยาว่าทมาแล้ว ปู่ของชานธีชื่อ ชุตตมะคานธี
ชานธี มีภรรยา ๒ คน คนแรกเกิดบุตร ๔ คน คนหลังเกิดบุตร ๒ คน พี่น้องร่วมบิดา
๖ คนนี้มีความรักใคร่สนิทสนมกลมเกลียวกันเป็นอย่างยิ่งยากที่ใคร ๆ จะทราบได้ว่าเป็น
พี่น้องต่างมารดาทั้งนั้น ในบรรดาพี่น้องเหล่านี้ กรมชานธี ชานธี และคุตธักาด ชานธี

ได้เคยครองตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีในแคว้นโปรมันทร เวลาต่อมากรมจันท์ คานธี ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีของแคว้นพิทานธีอีกด้วย ในเมืองท้ายของชีวิตท่านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นขุนนาง แห่งราชสำนักเจ้าราชโกฐ Rajkot และได้รับราชการอยู่ในตำแหน่งจนตลอดชีพ

กรมจันท์ คานธี บิดาของมหาตมะคานธีผู้ปรากฏว่า มีภรรยาที่ทำการสมรสและหย่ากันมาด้วยคั้ง ๔ คน ภรรยาคนแรกมีแต่บุตรหญิง ๒ คนไม่มีบุตรชายเลย ท่านจึงมีความจำเป็นต้องทำการสมรสใหม่อีก ๒ ครั้ง เพื่อให้ได้บุตรชายตามทางคำสัญญา ซึ่งถือกันว่าเป็นบุญอย่างเอกสำหรับจะได้ทำ การเช่นให้ เมื่อบิดาถึง แก่กรรมตาม ตัทธิฮินดู ผู้ใดไม่มีบุตรชายจัดว่าได้ทำบาปไว้แต่หนหลังอย่างร้ายแรง ถ้าตายไปต้องไปตกนรก รุมหนึ่งชื่อว่า ปุตตะ ดังนั้นชาวฮินดูผู้ถือตัทธิตำถนาสืบเนื่องมาจากคำสัญญาพรหมณ์ จึงค้นรณกันนักหนาโดยหวังที่จะได้บุตรชายเพื่อทำพิธี อัญมวนพระ ผู้เป็นเจ้าอันศักดิ์สิทธิ์ ให้ส่งวิญญาณบิดาขึ้นสวรรค์ให้จงจากถึงแก่กรรมแล้ว

ภรรยาของกรมจันท์ คานธี ที่สมรสใหม่ ๒ คนนี้ ได้กลายเป็นหญิงหมั้นไปเสียอีก โดยเกรงว่าจะไม่มีใครประกอบพิธีถูกต้องให้หลังจากถึงแก่กรรมแล้วอย่างหนึ่ง ดังนั้นถึงแม้ว่าบิดาของมหาตมะคานธี จะมีอายุคงดั่งปีเศษแล้วก็ตาม แต่ท่านก็ยังมีความซัดสาหะอย่างแรงกล้าโดยเจ้าพิธีสมรสใหม่อีกครั้งหนึ่ง กับนาง ปุตตี พายี หญิงคนนี้มีบุตร ๔ คน คือ บุตรหัวปีเป็นหญิงและอีก ๓ คนเป็นชายทั้งหมด ท่านมหาตมะคานธี มหาบุรุษนักการเมืองของอินเดียผู้เป็นบุตรชายคนสุดท้าย ซึ่งถือกำเนิดจากครรภ์ของนาง ปุตตี พายี หรือปุตตีไบ

ตามหลักฐานที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า ตั้งแต่ปู่ของมหาตมะคานธีลงมาจนถึงบิดา ญาติในตระกูลของท่านมีอาชีพในทางการปกครองบ้านเมืองตลอดมา อาศัยเหตุนี้จึงนับเป็นเรื่องสำคัญที่ถ่ายทอดสืบโดยตรงมาถึงมหาตมะคานธี เป็นเหตุให้เกิดการปฏิวัติทางการเมืองขึ้นในอัฟริกาใต้และอินเดีย นอกจากงาน ในเรื่องการ ปกครอง ซึ่งเป็นหน้าที่การงานประจำตระกูลแล้วมหาตมะคานธี ยังได้รับการอบรมจากท่านบิดา

อีกอย่างหนึ่ง คือ ให้ยืมเงินในคุณธรรมเป็นหลักในการครองชีวิต ให้คิดคำนึงถึง
ที่ไม่ชอบธรรม ให้ต่อสู้กับสิ่งที่ไม่ชอบธรรมเป็นอำนาจ คุณธรรมอันหนึ่งให้ใช้
เป็นอาวุธเงี่ยงสำหรับต่อต้านการปกครองของรัฐบาลอังกฤษตลอดมา ซึ่งเรียกคุณธรรม
อย่างนั้นอีกชื่อหนึ่งว่า อหิงสา ได้แก่การโต้แย้งคัดค้านกฎหมายบางฉบับเฉพาะที่ไม่ชอบ—
ธรรม แต่ไม่มีการพยายามขบถร้ายแรงอยู่ด้วยเลยแม้แต่น้อย นี่เป็นคุณสมบัติที่ได้รับ
มาจากท่านบิดา

คุณสมบัติของท่านมหาตมะคานธี ยังมีอีกชื่อหนึ่งก็คือ สมรรถภาพในการ
อดอาหาร ซึ่งท่านได้ถือเป็นหลักเพื่อดำเนินการเมืองของท่าน ตลอดมาจนประสบความสำเร็จ
สำเร็จ คุณสมบัติมหาตมะคานธีได้รับมรดกตกทอดมาจากมารดาของท่าน คือ นาง
ปุตตีไบโดยแท้ทีเดียว มารดามหาตมะคานธีเป็นสตรีผู้เคร่งครัดในพิธีกรรมฝ่าย
ศาสนาอย่างแรงกล้า การงดเว้นจากการรับประทานอาหาร แม้เป็นเวลาถึงสองสามวัน
คิด ๆ กันไป เช่นในวันอุโบสถเป็นต้นนั้น จัดว่าเป็นของธรรมดาตามปกติวิถีของท่าน
ทุก ๆ ปีในวัฏจักรของมารดามหาตมะคานธีท่านเคยจำพรรษาตลอดมา ในระหว่างการ
เข้าพิธีท่านได้สัญญาว่าต้องได้เห็นพระอาทิตย์ขึ้นก่อนจึงจะยอมรับประทานอาหาร โดย
เฉพาะอย่างยิ่งการเห็นแสงพระอาทิตย์ในฤดูเข้าพรรษาของชาวฮินดูนั้น นับว่าเป็น การลำบาก
ยากเย็นมาก เพราะตามธรรมเนียมศาสนาแสงอาทิตย์ในฤดูนี้จะถูกเมฆบังอยู่เกือบตลอดวัน ด้วย
เหตุนี้บางครั้งนางปุตตีไบ มารดามหาตมะคานธีจึงต้องอดอาหารคิด ๆ กันเป็นเวลาถึง
หลาย ๆ วันโดยมิได้รับอะไรให้ดองล้าคอยเข้าไปเลยแม้แต่น้ำดื่มหยดเดียว เรื่องนี้มหาตมะ
คานธีได้เขียนไว้ในหนังสือเกี่ยวกับชีวิตประวัติของท่านว่า “พวกเราเด็ก ๆ ถ้าถึงคอย
พระอาทิตย์ให้ไม่ได้ออกจากเมฆเลยที่มารดาจะได้รับอาหาร เมื่อมีแสงไม่ได้ออกมาพวกเรา
ถูก ๆ รับประทานทันทีว่า คุณแม่ พระอาทิตย์ไม่อยู่แล้ว” แต่มารดาเดินออกมาดูไม่ทัน
ดวงอาทิตย์ก็ดับหายเข้าไปในหมู่เมฆอย่างเต็ม (นางปุตตีไบ) ท่านมารดาผู้เคร่งครัดใน
สัญญายืนยันพาดพิงกล่าว “ไม่เป็นไรคอยดู วันนี้เป็นวันที่พระผู้เป็นเจ้าไม่ทรงปรารถนา
จะให้ฉันรับประทานอาหาร พูดแล้วก็กลับเข้าไปทำงานในห้องตามเดิม” ความอดทนต่อความ

หิวโหยอย่างแรงกล้า ได้ถ่ายทอดสิ่งนี้มาจนถึงมหาตมะคานธีได้เป็นอย่างดีและกลับกลายเป็นอาวุธสำคัญอย่างหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ของประเทศไทยให้เป็นอย่างที่เราได้เห็น เพราะคานธีได้ใช้วิธีนี้หลายครั้งหลายครา

คุณสมบัติประจำตัวที่สำคัญที่สุด ๒ อย่าง คือ สมรรถภาพในการต่อต้านธรรมโดยไร้ข้อกังขา เป็นอาวุธ อย่างหนึ่ง และ สมรรถภาพในการอดอาหารได้นานวัน อีกอย่างหนึ่ง สามารถทำให้มหาตมะคานธีได้รับเกียรติสูงสุดแห่งมวลมนุษยชาติของโลกได้โดยแท้ทีเดียว แต่จะมีใครสักคนที่จะทราบที่มาของสมรรถภาพสองอย่าง ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในเบื้องต้น

๒. การศึกษา สมัยเยาว์วัยของมหาตมะคานธีได้ใช้เวลาให้ผ่านไปอย่างรวดเร็วจนไปรับทุนจากรัฐบาลอังกฤษเพื่อไปศึกษาในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาแห่งหนึ่ง บิดาได้ส่งไปรับตำแหน่งใหม่เป็นข้าราชการอยู่ในราชโกฐ เพราะเหตุนี้ครอบครัวของท่านจึงต้องย้ายมาอยู่ในราชโกฐด้วย บิดาได้ส่งบุตรชาย คือ คานธีคนสุดท้ายของท่านเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อสำเร็จแล้วให้เรียนต่อในชั้นมัธยมที่ High School แห่งหนึ่งเมื่ออายุได้สิบสองปี คานธีไม่ใช่เด็กที่เฉลียวฉลาดปราดเปรื่องเหมือนเด็กสามัญเลยในสมัยนั้น ขยันโรงเรียน แต่มีข้อที่ควร จะกล่าวอย่างหนึ่งว่าเด็กคนนั้นไม่เคยกล่าวคำเท็จต่อผู้มีตบแต่งหรือครูบาอาจารย์คนไหนเลย แม้แต่ครั้งเดียว การดำเนินชีวิตในทางไม่สุจริตนั้นจึงถือว่าเป็นการผิดข้อห้ามของคานธีที่จะฝันใจประพฤติได้ตั้งแต่เยาว์มาแล้ว มีเรื่องหนึ่งเกิดขึ้น ในสมัยคานธียังเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๓ มีเด็กชื่อนักเรียนคนหนึ่งไปเขียนนักเรียนในชั้นนี้แล้วถึงให้นักเรียนเขียนภาษาอังกฤษคำหนึ่ง ครูเห็นคานธีเขียนผิดจึงออกสอบถามและขอให้มองดูเพื่อนที่นั่งข้างหน้า คานธีได้กล่าวไว้ในประวัติเล่มหนึ่งว่าดังนี้ “ครูว่าฉันเป็นคนโง่ แต่การแอบดูของเพื่อนแล้วกล่าวเท็จว่าเป็นของใครคนอื่นได้เองนั้น ฉันกระทำไม่ได้เป็นอันขาด”

เมื่ออยู่ในโรงเรียนคานธีไม่มีใครมีเพื่อนฝูงมากมายนัก มันด้ยตรงต่อเวลาเสมอ
เมื่อไต่ขึ้นสัญญาบัตรรับเข้าห้องเรียนทันที คานธีมีความหวาดเกรงในการคบเพื่อน
เกรียงไกร เพราะเกรงว่าจะรู้จักกันไป ให้เสียคนได้ จึงพยายาม หาหนทาง หลบหลีก พวก
เพื่อน ๆ เหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา ดมัยที่คานธีอยู่ในวัยรุ่นคนหนุ่มเรื่องเกิดขึ้นเรื่องหนึ่ง
เป็นเรื่องที่มีอิทธิพลยิ่งนัก มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจของคานธีตลอดมาจนทราบเท่าอายุขัย
เรื่องเป็นดังนี้

มหาตมะคานธีอายุได้ ๓๒ ปี มีละครคณะหนึ่งเดินทางเข้ามาแสดงละครเรื่อง
ท้าวหิรัญนทร์ ทางนั้นเป็นกษัตริย์ที่ทรงเกียรติปรากฏอยู่ในคัมภีร์โบราณองค์หนึ่งของ
อินเดีย พระองค์ทรงบำเพ็ญกรณียกิจอันยากที่คนสามัญจะทำได้ คือทรงเจี่ยสละพระราช
สมบัติพระมหากษัตริย์และพระราชโอรสผู้สืบทอด ทรงขายพระองค์เองโดยยอมสละพระเกียรติยศ
ลงเป็นทาส ทรงเพียรรักษาอุดมคติอันสูงสุด คือ เพียรรักษาพระราชาให้เป็นความดี
จริงอยู่ตลอดกาลแก่ตนเอง เด็กคานธีผู้ละครมของเห็นอุดมคติอันสูงส่งของท้าวหิรัญนทร์
ในอันที่จะส่งมอบความดีไว้ คานธีได้เกิดความรำพึงขึ้นว่า เหตุใดหนอ ทุกวัน
มนุษย์เราจึงไม่ยึดมั่นอยู่ในศีลธรรมดังเช่นท้าวหิรัญนทร์พระองค์นั้นเล่า คานธีผู้ละคร
เรื่องนี้แล้วเกิดความเลื่อมใสอย่างแรงกล้าถึงแก่เกิดปฏิญาณในใจว่า ตราบใดที่ยังดำรง
ชีวิตอยู่ในโลกนี้แล้ว คานธีจะยึดมั่นในศีลธรรมเช่นที่ท้าวหิรัญนทร์ได้ทรงกระทำเป็น
เยี่ยงอย่างมาแล้ว

ในสมัยต่อมา เช่นเมื่อคราวมหาตมะคานธีจำคุกต้องเผชิญหน้ากับความโหด-
ร้ายแห่ง อังการรม เช่นกฎหมายของรัฐมาดองกฤษอันไม่เป็นธรรมเป็นต้นนั้น คานธี
ผู้มีโดยอมที่จะถอยหนีหรือถอยหลังโดยแค้นเคืองเพียงก้าวเดียว คงตั้งหน้าพยายามด้วยความ
มานะที่จะฟันฝ่าให้อังการรมนั้น ๆ พ่ายแพ้ไปในที่สุดจนได้ เรื่องนี้คานธีกล่าวไว้ว่า
“พิจารณา ดูตามความเป็นจริงในประวัติศาสตร์ เท่าที่ความ สามารถ ของฉัน จะค้นหา ได้
เชื่อว่าท้าวหิรัญนทร์คงไม่ผิดจริงเป็นแน่ เพราะจะมีใครเลยที่จะยอม เจี่ยสละถวัล
เพียงนั้น แต่ในดวงใจของฉันมีความจริงปรากฏอยู่เป็นพยานหลักฐานอ้างอิงพิสูจน์ได้

คือชุดมคธของทางหริศำทรวงถึงด้วย ในดวงใจของฉันทอยู่เสมอไม่รู้จักอด่าน” แลฉันท
ก็เป็นอีกอย่างหนึ่งเพราะปรากฏว่าความรึกษาความซื่อสัตย์ยิ่งกว่าชีวิตทีเดียว

มหาत्मะคำนี้ มีอายุย่างเข้าดับสามปี บิดามารดาได้จัดทำพิธีสมรสกับ
เด็กหญิงกตัตริโบ ผู้มีอายุเพียงเจ็ดขวบเท่านั้น เรื่องที่เด็กหญิงขึ้นเตียงของถูกจับตัวเข้า
พิธีสมรสตั้งแต่อายุน้อยเช่นนี้ประจวบกับ สมัยเมื่ออินเดีย คง เจริญหน้า กับพวก
ฮินดูตามที่ได้ยกเข้ามาคิดขึ้นแต่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ นั้น ผู้นำชาติขึ้นเคยได้มองเห็น
ความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมบางประการ เพื่อ ป้องกันความ บริสุทธ ของ
หญิงสาวโดยได้ตั้งประเพณี ใหม่ขึ้นซึ่งหนึ่งว่า ให้จัดการสมรสแก่บุตรภรรยาตั้งแต่
อายุน้อย ๆ เหตุผลมีว่าชาวฮินดูตามมักจะพูดกันว่าหญิงสาวอื่น ๆ ไปทำลายความบริสุทธิ์
เสีย แต่มีข้อยกเว้นบางอย่างซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ชาวฮินดูคือ ตามมติที่ศาสนา
ฮินดูตามบัญญัติไว้ว่าสตรีที่จะถูกจับไปเป็นเชลยศึกนั้นต้องเป็นหญิงโสดเท่านั้น เพราะทาง
ศาสนาฮินดูตามของเราห้ามจับหญิงมีสามีแล้วเป็นเชลย ถือกันว่าเป็นบาปอย่างมหันต์

อาศัยเหตุเพื่อเป็นการป้องกันตัว และเป็นการปิดประตูไม่ให้สตรีตกไปเป็น
เชลยศึกของชาวฮินดูตาม อันเดียวจึงได้ตั้งประเพณีการสมรสของเด็กในสกุลของตนตั้งแต่เด็ก
ชายหญิงเหล่านั้นยังมีอายุน้อย ๆ อยู่ ในสมัยต่อมาแม้ว่าภรรยาที่กล่าวมานี้จะเด็กอัน
น้อยไปเสียแล้วก็ตาม แต่ประเพณีก็ยังกระทำกันสืบต่อมา จนบรรดถึง ค.ศ. ๑๗๒๗
คือ ในเมื่อสถานการณ์บัญญัติออกกฎหมายห้ามมิให้ผู้ปกครองเด็ก หรือบิดามารดา ของเด็ก
จัดการสมรสแก่บุตรหญิงก่อนอายุเด็กหญิงครบ ๑๖ ปีบริบูรณ์ และก่อนเด็กชายอายุครบ
๒๑ ปีบริบูรณ์ ประเพณีดังกล่าวนี้จะหมดสิ้นไปนานแล้ว (ประเพณีสมรสเด็ก
ชายหญิงแต่อายุน้อย) ถ้าหากว่ารัฐบาลอังกฤษในอินเดียไม่ตั้งตัวเป็นผู้ตรวจแนวทาง
เรื่องนี้ไว้เสีย มีหลักฐานพิสูจน์ความจริงอันน้อยนัย โดยที่ต่อมากรีกได้เสนอญัตติว่า
ด้วยกำหนดอายุการสมรสของคู่บ่าวสาวให้สูงขึ้นคราวใด รัฐบาลอังกฤษได้คัดค้านโต้แย้ง
จนต้องระงับเงยบไม่เสียทุกคราว น่าจะเป็นด้วยรัฐบาลอังกฤษมีนโยบายอย่างหนึ่งแบบ—
แสดงอยู่ในเรื่องนี้เป็นได้ แต่จะเป็นในทางดีหรือร้ายนั้นขอสงวนความเห็นไว้ไม่กล่าวถึง

เป็นหน้าที่ของนักศึกษาจะต้องพิจารณากันเอง กาลเวลาต้องเลยมาจนถึง ค.ศ. ๑๙๒๘
 ด้มารักได้เอนอญัตติโดยท่านองนั้นอีก รัฐบาลอังกฤษได้พยายามกักคานชู้พักหนึ่ง แต่
 ผลที่สุดแพ้ไหวศกระแนณนิยม ญัตตินั้นจึงได้กลับเป็นพระราชบัญญัติจนได้เมื่อถึงที่สุด
 ด้วยเสียงมหาชนส่วนมาก

มหาตมะคานธี อายุ ๑๓ ปี ถูกจับให้แต่งงานแล้วปรากฏว่าเป็นผู้ซื่อสัตย์ค
 ภริยาอย่างดียิ่ง ชุมมคติในเรื่องภริยานั้น คานธีกล่าวว่า ภริยานั้นควรเป็นหญิงบริสุทธิ์
 แท้ทีเดียว และภริยาต้องคล้อยตามสามีทุกประการ การศึกษาของภริยาสาวของคานธี
 อยู่ในความดูแลของสามีทุกประการ แต่ภริยาไม่สามารจะได้ก้าวหน้าในการศึกษาได้ม
 ประสงค์ คานธีเองได้เคยแสดงความเสียใจในการกระทำของตนและกล่าวว่า ถ้าหาก
 บดขยี้ให้การศึกษารองนางอยู่ในความควบคุมของผู้อื่นแล้ว บานนั้นางคงจะดำรงตำแหน่ง
 เป็นปราชญ์คนหนึ่งอย่างแน่แท้ไม่ต้องสงสัย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในด้านวิชาการภริยาของคานธีจะไม่สามารได้
 ทุนสามีได้ก็จริง แต่ในด้านธุรกิจการมีการปกครองบ้านเรือนและปรนนิบัติสามี เป็นดังนี้
 นางก็ได้กระทำหน้าที่อย่างดีเป็นคู่ชีวิตของสามีตลอดมา และทั้งโดยชอบพลวัติรับภาระ
 อันแสนจะทรมาณและเหนื่อยยากเหลือประมาณ ทั้งนเพื่อเห็นแก่ประเทศชาติคือ อินเดีย
 อันเป็นที่รักยิ่งเหนือสิ่งอื่นใด คู่เคียงกันไปกับสามีผู้มั่งคั่งร่ำรวยของชาติซึ่งคนทั้งหลายทั่วอิน-
 เดียยกย่องเชิดชูกันว่า เป็นหลักชัยของชาติที่พยายามจะกู้เอกราชให้อินเดียเป็นเอกราช
 มีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมประเทศเสรีประชาธิปไตยทั้งหลายในโลกปัจจุบัน

ในตอนเมื่อบิดาของมหาตมะคานธี ถึงแก่กรรมลงนั้น คานธีก็ยังศึกษา
 ต่อมาเป็นปรกติ เพราะตระกูลคานธีเป็นตระกูลมั่งมีติดต่อกันมาตามลำดับหลายชั่วคนแล้ว
 การถึงแก่กรรมของบิดาหาได้เป็นอุปสรรคขัดขวาง การเล่าเรียนไม่ คานธีชอบมัธยม ๘
 หรือแมตริกุลที่ชั้นแห่งมหาวิทยาลัยบอมเบย์สำเร็จในปี ค.ศ. ๑๘๘๘ ท่านผู้ใหญ่ของตระกูล
 คานธีได้จัดการส่งคานธีเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยภาวนศร คานธีได้ศึกษาอยู่ในมหา-
 วิทยาลัยนี้เพียงปีเดียวเท่านั้นรู้สึกเบื่อใจ เพราะหลักสูตรสูงกว่ากำลังสมองของคานธี

ขณะนั้นญาติผู้ใหญ่คนหนึ่ง ชื่อ มาตฐกะเว มาเยี่ยมครอบครัวของคานธีและได้แนะนำให้
มารดาส่งคานธีไปเรียนวิชากฎหมายที่ประเทศอังกฤษ ยกเหตุผลนำพียงว่าตระกูลคานธีเป็น
ตระกูลใหญ่มีเกียรติสูงส่ง เคยครองตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบเนื่องกันมาหลายชั่วคนแล้ว
ฉะนั้นจึงประสงค์จะให้คานธีรับตำแหน่งนี้สืบแทนต่อไป แต่ความปรารถนาของคานธีจะถูกลง
จำไว้ได้ก็โดยต้องเรียนวิชากฎหมายจากประเทศอังกฤษ มิฉะนั้นแล้วเป็นอันหมดหวัง
ในตำแหน่งสูงนี้ทีเดียว

มารดาของคานธีมีความเห็นพ้องด้วยกับญาติผู้ใหญ่ที่ให้ความแนะนำกัน แต่
ยังคงมีเรื่องหนักใจเกี่ยวกับความประพฤติหลายข้อ โดยมารดาอ้างว่าเคยได้ฟังว่าผู้ที่ไป
ศึกษาเมืองนอก มักจะประพฤติชั่วเหลวไหลไม่เหมาะสมสำหรับชาวฮินดูที่ในตระกูล
หลายประการเช่น คีตสุรา คุมหญิงเดโช และรับประทานอาหารเนื้อสัตว์ นางสงสัยว่าคานธี
ผู้บุตรจะประพฤติคนโหดเหี้ยมเกี่ยวกับเรื่อง ของตระกูลดังกล่าว มาแล้วหรือไม่ คานธีได้
พยายามพูดชี้แจงให้มารดาฟังจนหายกังวลใจ โดยปฏิญาณว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข
เป็นอันขาด มารดาจึงค่อยเบาใจหายห่วงไปบ้าง แต่เพื่อให้คานธีนั้นสัญญาของคานธีนั้นคง
ยิ่งขึ้น จึงให้บุตรทำพิธีสาบานต่อหน้าสมเด็จพระเป็นทางการไว้อย่างแน่นหนาเพื่อที่จะได้
ไม่ผิดง่าย มารดาได้นิมนต์สมเด็จพระซึ่งเกี่ยวข้องเป็นเครือญาติกันอยู่บ้างบวช ในคำสา
นาระ ชื่อว่าเจียรฐิดามายังบ้านแล้วทำพิธีให้บุตรชายทำสัตยาจาโดยปฏิญาณต่อหน้า
สมเด็จพระซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง สุรา, หวี และอาหารที่เป็นเนื้อสัตว์ ซึ่งต้องห้าม
ในคำสา นมหาตมะคานธี บุตรชายผู้ว่านอนสอนง่ายได้ยอมปฏิบัติตามความประสงค์ของ
มารดาทุกข้อด้วยความเคารพ ฉะนั้นนางปลื้มใจผู้มารดาจึงตกลงใจอนุญาตให้บุตรเดินทาง
ไปศึกษาวิชากฎหมาย ณ ประเทศอังกฤษได้ตามความปรารถนา มหาตมะคานธี ได้ยื่น
ใบลาออกจากมหาวิทยาลัยในแคว้นบอมเบย์ และเริ่มลงเรือโดยสารไปยังประเทศอังกฤษ
เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ค.ศ. ๑๘๘๘

มหาตมะคานธีตอบโต้วิชากฎหมาย ณ กรุงลอนดอนเป็นผลสำเร็จด้วยความคั่ง—
การ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๘๙ และได้ขึ้นทะเบียนในศาลสูงสุดของอังกฤษ

เป็นทนายความชั้นหนึ่ง มีสิทธิพิเศษว่าความได้ทั่วจักรภพอังกฤษ วันที่ ๑๒ เดือนเดียวกันนี้เองคานธีได้เดินทางกลับประเทศอินเดียซึ่งเป็นมาตุภูมิของตน เมื่อเรือใหญ่ที่โดยสารมาเข้าเทียบท่าเรือเมืองบอมเบย์แล้วมีพี่ชายและเครือญาติหลายคนมาต้อนรับอยู่ จึงรีบลงจากเรือไปแสดงความเคารพผู้ใหญ่และถามข่าวถึงมารดาที่เคารพอย่างยิ่งทันที แต่ไม่มีใครตอบเลย พวกญาติรีบพาขึ้นรถกลับบ้าน ชาวแรกที่มารับทราบจากบ้านก็คือ มารดาถึงแก่กรรมเสียแล้ว เป็นชาวที่เสวราโศกเพียงไรสำหรับบุตรผู้อยู่ในโอวาทอันดีของมารดา คานธีร้องไห้ด้วยเสียงอันดัง แล้วล้มลงกับที่ทันทีเลยหมดสติไป เมื่อฟื้นขึ้นแล้วก็ร้องไห้คร่ำครวญอยู่เป็นเวลาดำหลายวัน ความตายเป็นสิ่งที่ทุกคนเราจะหลบหลีกไม่ได้ เมื่อผู้ใหญ่ในบ้านได้ปลุกปลอบใจคานธีให้บรรเทาความโศกลงบ้างแล้ว ท่านก็เตือนให้คานธีพึงรับหน้าที่ต่อไป คือให้ใช้วิชากฎหมายที่ด่ำเร้ามาเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง แก่ครอบครัว แก่วงศ์ตระกูล และที่สุดแก่ประเทศชาติที่รักยิ่งเหนือสิ่งอื่นใดในโลก

คานธีไปขอจดทะเบียนที่ศาลสูงแห่งแคว้นบอมเบย์ เพื่อขอเป็นทนายความชั้น ๑ ได้เรียนร้อยหลังจากค่อยบรรเทาความโศกเศร้าถึงมารดาผู้วายชนม์แล้ว แต่รายได้เกิดจากการเป็นทนายความนั้นผิดก็องเต็มทีถึงกับอยู่ในลักษณะคับแค้นทีเดียว ทั้งนี้เพราะเหตุว่าทนายความชั้น ๑ ซึ่งด่ำเร้าการศึกษาวินิจฉัยกฎหมายจากประเทศอังกฤษนั้นมีจำนวนไม่น้อยเลย คานธีเป็นแค่เพียงนักศึกษากฎหมายที่เพิ่งด่ำเร้าออกมาใหม่ ๆ ยังขาดความชำนาญและยังหนุ่มเดี๋ยวยุ้ย ยากที่จะเอาชนะทนายความผู้คงแก่เรียนซึ่งทำงานมานานแล้วได้ คานธีจึงใจจะเปลี่ยนอาชีพเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยม แต่ชีวิตซึ่งในรัชที่ว่าการกำหนดให้ผู้ที่สมัครเป็นครูต้องได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต B.A. มิฉะนั้นแล้วเป็นครูไม่ได้ คานธีเป็นเพียงทนายความชั้น ๑ ยังไม่ได้ปริญญาครูสักทีหนึ่ง ผลสุดท้ายคงสมัครเป็นครูไม่สำเร็จเพราะไม่มีโรงเรียนใดรับบรรจบทนายความเช่นคานธี เขาเป็นครูสอนหนังสืออย่างผิดระเบียบของทางการ

ในที่สุดมหาตมะคานธีได้เปลี่ยนความตั้งใจใหม่ คือ จะคิด ออกจาก แคว้นบอมเบย์ไปทำหน้าที่ว่าความที่เมืองราชโกฐ เมืองราชโกฐนี้เล็กกว่าเมืองบอมเบย์มาก

ทนายความผู้ชำนาญงานและมีชื่อเสียงอยู่ในเมืองน้อยคน การแข่งขันซึ่งกันในเรื่องว่า
ความหาได้ยากมาก ชาศัยเหตุที่กล่าวมาแล้วนี้ เมื่อคำนึงไปว่าความที่เมืองราชโกฏได้
ตั้งหน้อย รายได้ส่วนตัวจึงค่อยๆ คืบตามลำดับ จนกระทั่งหาเงินได้ไม่ต่ำกว่าเดือนละ
สองถึงสามร้อยรูปี ความรักใคร่ถึงงานทนายความนั้น ๑ รันทมน้องนี้ รับว่าความพิว
ราชอาณาจักรอังกฤษ จัดว่าเป็นอาชีพส่วนตัวประการหนึ่ง และเป็นการระบอชโยครตา
อันที่จะพึงมีมาในอนาคตอีกด้วย

ในระหว่างที่คานธี มีอาชีพเป็นทนายความในอินเดียนั้นจะหาความสงบสุขภายใน
จิตใจแม้แต่น้อยหน่งก็ทงยาก ในกิจการทั้งหลายเหล่านี้จะเป็นเกี่ยวกับงานศาลคดี หรือ
เกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ ก็ดี คานธีได้มองเห็นอาณาภาพของฝรั่งชาวยุโรปครอบงำประชากรอินเดีย
อยู่อย่างไม่มีขีดขรมเป็นการเห็นชัดออกหน้าออกตาทีเดียว คานธีเปรียบเทียบกับความประพฤติ
ของพวกอังกฤษในเกาะอังกฤษกับความประพฤติของพวกอังกฤษ ที่มาอยู่ในประเทศอินเดีย
เห็นว่าต่างกันไกลดลดับ ทวีไปทุกหนทุกแห่งพบเห็นแต่ฝรั่งดูถูกเหยียดหยามชาวอินเดียคุ
งเป็นทาด พวกเราชอบประพฤติเกาะระรานเป็นอันขาดคือชาวพื้นเมือง ในแบบนายกับ
บ่าวผู้จงรักภักดีเช่นนี้เป็นอาจีน เรื่องเหล่านี้เป็นเครื่องกระทบกระเทือนใจของคานธีผู้รัก
ชาติยิ่งชีพมากจนทุกที่ ๆ เป็นลำดับ

คราวหนึ่งราชทูตอังกฤษประจำจังหวัดโปรมันทร ซึ่งเคยรู้จักรอบพอกันกับ
คานธีเมื่อครั้งยังเป็นนักศึกษากฎหมายอยู่ในอังกฤษ ได้ต้อนรับคานธีเมื่อไปหาที่บ้านอย่าง
เหยียดหยามเหลือประมาณ เพราะคานธีได้กล่าวถ้อยคำบางอย่างซึ่งไม่เป็นที่พอใจราชทูต
คนนั้น ถึงแก่ราชทูตออกคำสั่งให้ยามประจำบ้านวิ่งเข้ามาจับคานธีลากตัวไปตั้งนอกบ้าน
ตามคำสั่งอันเฉียบขาดของนายฝรั่ง เรื่องนี้เคยติดเพียงแค่นั้นหรือ หากมิได้เคย ภาวะแห่ง
เหตุการณ์ที่เบบมาแล้วได้กลายกลายเป็นเรื่องเร้าความรู้สึกอย่างใหม่ให้ฝังแน่นประทับใจคานธี
อยู่จนวันคร ความรู้สึกถึงวานักคือ มิตรภาพระหว่างอินเดียกับอังกฤษจะเป็นดังพึ่งเป็นไป
โดยดีมิได้อย่างแน่นอน เมื่อเรื่องทำนองนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง คานธีตั้งใจว่าจะออกจากอินเดีย
ไปทำมาหากินอยู่เดี่ยวที่ประเทศอื่น

กำลังที่ดวงความคิดอันลึกซึ้งภายในใจ ก็พอดีโอกาสบังเอิญมาถึงเรา กล่าวคือ มีบริษัทของอินเดียบริษัทหนึ่งตั้งอยู่ในทวีปอฟริกา ได้กำลังมีคดีสำคัญทางการบริษัทมีความประสงค์อยากจะเชิญคานธี ไปทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยทนายความของบริษัทเมื่อเวลากำหนดสักหนึ่งปี เมื่อบริษัทแจ้งความจำนงมาเช่นนั้น คานธีได้รับคัดลงโดยความยินยัตินันท์ เพราะตรงกับแนวความคิดที่คิดไว้แต่แรกแล้วว่าอยากจะออกจากประเทศอินเดีย ในระหว่างนั้นคานธีมีบุตรคนหนึ่งแล้ว คานธีได้ออกเดินทางไปตั้งออฟริกาได้เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๑๒ ครั้นถึงเดือนพฤษภาคม ก็เดินทางไปถึงมณฑล เนตาล Natal และพักอยู่ที่เมือง เคอร์บัน Durban

ขณะที่พักอยู่ ณ เมืองเคอร์บันนั้น หนึ่งคานธีไปเยี่ยมศาลและสโมสรเนติ-บัณฑิตสภา พอลงต้นทนายปราศรัยกับพวกทนายความชาวอังกฤษ คานธีแต่งกายตามแบบอินเดีย ที่ระหัดมหมวกผ้า พวกทนายความชาวฝรั่งเศสเห็นคานธีสวมหมวกมีความโกรธเคืองมากเพราะนาน ๆ จะได้พบชาวอินเดียทำเช่นนั้นสักทีหนึ่ง พวกเข้างจึงขอร้องให้คานธีถอดหมวกเสีย ตามประเพณีชาวอินเดียถือว่าการถอดหมวกผ้าออกจากศีรษะเป็นการยอมตนลงเป็นทาส และการที่ฝรั่งเศสอย่างชัดเจนเช่นนั้นนับว่าเป็นการดูหมิ่นอย่างร้ายแรงเหลือที่จะทนทานได้ คานธีในที่สุดจึงไม่ยอมถอดหมวกผ้าออกตามคำขอร้อง ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คานธีจะต้องถูกเชิญตัวออกจากสโมสรเนติบัณฑิตที่ ครั้นคานธีกลับถึงที่พักแล้วได้เล่าเรื่องนี้ให้มิตรสหายชาวอินเดียด้วยกันฟัง ชาวอินเดียเหล่านั้นแสดงความจริงให้คานธีทราบว่า ในอฟริกาใต้ฝรั่งเศสมีอิทธิพลมาก พวกเขาไม่ยอมให้ชาวอินเดียสวมหมวกต่อหน้าเขา และนี่เป็นประเพณีที่เขาใจกันสืบเนื่องมาช้านานแล้ว เมื่อได้รับคำอธิบายดังนี้ คานธีจึงค่อยเข้าใจเรื่องดีขึ้น

๓. งานสำคัญ คานธีตั้งใจว่าจะสวมหมวกฝรั่งเศส เพราะตามขนบธรรมเนียมชาวตะวันตกการถอดหมวก ถือกันว่าเป็นการดูภาพเรียบร้อยดีอยู่แล้ว แต่พรรคพวกชาวอินเดียด้วยกันให้คำแนะนำว่า ในอฟริกาใต้ชาวอินเดียยังมีการไว้ตัวอยู่หาไรยอมเป็นทาส

ของฝรั่งที่เดียวไม่ ที่ยอมเป็นบางเรื่องก็เฉพาะแต่เห็นว่าเสียมากกว่าได้เท่านั้น ในเรื่องการ
 สวมหมวกนั้นไม่ควรถือเป็นอันตราย เพราะถ้าพวกเราชาวอินเดียพากันนิยมสวมหมวกฝรั่ง
 หมดแล้ว นั่นเป็นการรับรองอยู่ในตัวว่า ชาวอินเดียเคารพฝรั่งในฐานะเป็นนายยิ่งกว่าอื่น
 เมื่อท่านได้รับคำแนะนำและปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่หลายคนแล้ว ก็คงลงใจที่จะสวมหมวก
 แบบอินเดียเรื่อย ๆ ตลอดไปไม่เปลี่ยนแปลง และทั้งนี้มานะกล้าจะไม่ยอมถอดหมวกตาม
 ความต้องการของพวกฝรั่งด้วย

ครั้นตกใจเค็ดขาดแน่นขนัดแล้ว ท่านก็ได้มีเขียนความเห็นบางข้อ
 เกี่ยวกับการสวมหมวกอินเดียส่งไปโรงพิมพ์ในทันใด ทั้งนี้เพื่อลงแพร่ข่าวในหนังสือพิมพ์
 แทบทุกฉบับที่ออกในอัฟริกาใต้ ข้อความที่ลงพิมพ์นั้นค้านประเพณีอันไม่สุภาพของฝรั่ง
 อย่างรุนแรง กล่าวโดยเหตุผลว่า ชาติหนึ่งภาษาหนึ่งย่อมมีขนบธรรมเนียมประเพณีของ
 ตนเอง ชาติที่โลกยกย่องว่าเจริญมีอารยธรรมสูงแล้ว เช่นชาวตะวันตก โฉนจึงจะมา
 เทียบดหยาบขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของชนอีกเผ่าหนึ่ง ซึ่งเป็นชาวตะวันออกเก่า
 ขนบธรรมเนียมเหล่านั้นเป็นแต่เพียงเครื่องสมมุติอย่างหนึ่งเท่านั้น หาได้ทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้
 รับความเดือดร้อนไม่ คำค้านในหน้าหนังสือพิมพ์ด้วยเหตุผลอันแยบคายนี้ได้ก่อให้เกิดความ
 ตื่นเต้นกันทั่วอัฟริกาใต้ ในช่วงระยะเพียงสองสามวันเท่านั้นเอง ข้อเขียนของท่านก็แพร่
 หดหายไปทั่วประเทศอัฟริกา ในตอนฝรั่งได้รณานนามท่านใหม่ว่า แรทท์ไม่น่าต้อนรับ
 Unwelcome Visitor แม้กระนั้นก็ผลจากคำคัดค้านที่ควรฟังในหน้าหนังสือพิมพ์นั้นได้นำ
 ชัยชนะมาสู่ชาวอินเดียเป็นครั้งที่หนึ่งในประวัติศาสตร์นี้ คือหมวกของท่านไม่คงถูกบังคับ
 ให้ถอดออกจากศีรษะ เพราะอำนาจอันไม่เป็นธรรมของพวกฝรั่ง นอกจากว่าท่านยืนยัน
 จะถอดเองหรือสวมเองตามความพอใจทุกเวลา

เรื่องคดีของบริษัทที่ท่านรับเป็นทนายช่วยว่าความนั้น ขึ้นครั้งแรกศาลที่อยู่ใน
 จังหวัดปรีโตเรีย Pretoria ซึ่งอยู่ถัดไปจากตัวเมืองโยฮันเนสเบิร์ก Johannesburg เมื่อ

คานธีพักผ่อนร่างกายที่—เจ็ดวันที่เคอร์เรนพอดจนควรแล้ว จึงตัดไฟโดยดรรชนีไฟหนึ่งไป
ตั้งที่สถานีชาร์ดทาวน์ Charles Town ปลายทาง พอได้กำหนดเวลารถไฟก็เกิดชนที่ออก
จากสถานีเคอร์เรน Durban และวิ่งต่อไปตามวิถีทางของมัน ในเวลาเช้าเมื่อรถถึงสถานี
แห่งหนึ่งมีผู้โดยสารฝรั่งผิวขาวขึ้นมาบนรถคนหนึ่ง ผู้โดยสารคนใหม่พบเห็นคานธี
นั่งอยู่บนรถคนหนึ่ง ก็ทักท้วงถามถึงและมองดูด้วยความพิศวงอยู่ชั่วครู่หนึ่งแล้วก็เดินออกไป
ไปเสียจากห้องชนหนึ่งโดยไม่พูดจาอะไรเลยสักคำเดียว ต่อมาอีกไม่กี่นาทีผู้โดยสารคนนั้นก็นำ
เขาเจ้าหน้าที่รถไฟมาด้วยสองคนพาดูรถให้ดูคานธีที่นั่งอยู่บนรถคนหนึ่งอย่างสบาย เจ้าหน้าที่
เชิญตัวคานธีไปนั่งรถชั้นสอง แต่คานธีไม่ยอมโดยกล่าวว่าได้นั่งมานานแล้วจากสถานีเคอร์
เรน และตั้งใจอย่างเด็ดขาดว่าจะนั่งต่อไปให้ถึงสถานีปลายทางตามปรากฏในตั๋วโดยสาร

ผลที่สุด คานธีถูกเจ้าหน้าที่รถจับตัวมาจากรถไฟ เพราะไม่ยอมไปนั่งรถชั้นสอง
แล้วรถไฟก็ไถ่แดนออกจากสถานีนั้นโดยทันที คู่ประหนึ่งว่าไม่มีเรื่องราวอะไรเกิดขึ้นเลย
แม้แค่นั้นยี่ ตกลงคานธีก็ถูกทอดทิ้งไว้ที่สถานีกลางทางอันโดดเดี่ยวแต่ลำพังผู้เดียว แม้จะ
อ้างสิทธิตามกฎหมายอย่างไร ๆ ก็ไม่มีมนุษย์คนใดฟังเสียงเขาเลยเลย อย่างไรก็ดีไหนเลย
คานธีผู้ใจแข็งแกร่งประดุจเหล็กเพชรเช่นนั้นจะยอมแพ้ผู้รังแกง่าย ๆ เรื่องที่เกิดขึ้นแล้วก็
ให้เป็นอันแล้วกันไป หน้าที่ของเขาจะต้องทำการต่อสู้เรื่อยไปไม่หมดสิ้น

เมื่อคานธีได้ถูกปล่อยตัวที่สถานีนั้นแล้ว ได้มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะต่อสู้
เรียกร้องสิทธิในการโดยสารรถไฟหนึ่งที่นั่งกลับคืนมาให้ได้ คานธีได้ยื่นคำร้องไปยัง
ผู้บัญชาการรถไฟทางโทรลอสโดยด่วน เมื่อผู้บัญชาการได้รับคำขอร้องนั้นแล้ว ได้ยื่น
คำสั่งให้จัดขบวนรถไฟพิเศษรับตัวมหาตมะคานธี ไปตั้งยังสถานีปลายทางคือ ชาร์ดทาวน์
โดยสวัสดิ์ และนี่ก็เป็นชัยชนะของคานธีครั้งที่สอง นับตั้งแต่ได้วางเหยียบพื้นดินภาคอัฟริ
กาใต้แล้ว

จากชาร์ดทาวน์ คานธีก็ยังคงเดินทางไปยังโยฮันเนสเบิร์กโดยทางรถม้าอีกคนหนึ่ง
หนึ่ง เพราะเวลานั้นยังไม่มีทางรถไฟเหมือนบัดนี้ เมื่อคานธีขึ้นบนรถม้าคานธีก็เรียบร้อย
ตัวแล้ว มีผู้โดยสารชาวคนพื้นเมืองขึ้นมาบนรถคันนั้นและตั้งให้คานธีถูกรถจากที่นั่งเดิม แล้วอนุญาต

ให้มันพ้นรถข้างเท้าของเขาได้ เป็นธรรมดาที่คนใจแข็งเช่นเหล็กอย่างคานธีจะยอมทำ
 ความอย่างวิปริตเหี้ยมหยามเช่นนี้ไม่ได้เป็นอันขาด ผู้รักคนนั้นทบทวนคานธีหลายที การบีบบังคับ
 กำหนดของคานธีไม่ได้มีอะไรเลย เพราะคานธีเป็นผู้มีร่างกายอ่อนแอและเด็กกว่ากันมาก
 ส่วนผู้รักผู้หนึ่งรูปร่างกำยำดำดำน ผู้โดยสารถอื่น ๆ เห็นว่าเรื่องจะยืดยาวไป จึงช่วยกันห้าม
 บรามผู้รักไม่ให้ชมเชยคานธี ในที่สุดผู้รักเลยตั้งขบวนไปในรถคันนั้นตลอดแถวและคานธีก็
 ยอมยกที่เดิมทำเป็นห้องไม้ไว้รอขึ้นไปตลอดทางเหมือนกัน นี่เป็นชัยชนะของคานธีนับเป็นครั้งที่
 สามในเรื่องที่ไม่ยอมแพ้ผู้รัก โดยมีคาคา ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่ชอบธรรมแล้วกาคาเขาจะวัดเขา
 แดกทีเดียว

เมื่อคานธีเดินทางไปถึงโยฮันเนสเบิร์กแล้ว พักอยู่ ณ ที่นั่นสามวัน ครั้นครบ
 กำหนดได้คิวโดยสารรถไฟเดินทางต่อไปอีก เพื่อนฝูงกระชั้นชิดบอกคานธีว่า ในแอฟริกาใต้
 คนผิวอื่นเช่นจีน ญี่ปุ่น อินเดีย นั่งรถไฟชั้นเดียวกับคนผิวขาวไม่ได้ ฉะนั้นขอให้
 คานธีนั่งรถไฟชั้นต่ำสุดดีกว่า เพราะเป็นชั้นรับผู้โดยสารทั่วไปและไม่มีผู้รักผิวขาวคนใดนั่งใน
 รถชั้นต่ำนั้นเลย คานธีได้ไปขอศุภกฤตเถกเทศว่าด้วยระเบียบรับผู้โดยสารของกรมรถไฟว่า
 กล่าวไว้อย่างไรบ้าง ปรากฏว่าเมื่อตรวจสอบดูแล้วไม่เห็นมีข้อบังคับที่แสดงว่าชาวผิวอื่นนั่งรวม
 กับชาวผิวขาวไม่ได้ ฉะนั้นคานธีจึงตกลงใจที่จะรถไฟชนิดโดยสารถหนึ่งชั้นที่หนึ่งอีก บังเอิญใน
 รถชั้นที่หนึ่งนั้นผู้รักโดยสารถไปด้วยคนหนึ่ง เจ้าหน้าที่รถไฟจึงเข้ามาสั่งให้คานธีเปลี่ยนไปนั่ง
 รถชั้นอื่นทันที แต่คานธีไม่ยอมไปจากที่เดิมตามเคย แต่ทว่าวันเป็นโชคดียังยิ่ง เพราะ
 ผู้รักโดยสารถไฟคันนั้นเป็นคนหน้าใหม่ เพิ่งเดินทางมาจากยุโรปไม่ถึงเดือน ยังไม่รู้จัก
 ธรรมเนียมประเพณีด้วยดีอย่างผู้รักเจ้าของท้องถิ่นเท่า เหตุนี้ผู้รักจึงเถียงกับเจ้าหน้าที่
 รถไฟว่า ทำไมเจ้าหน้าที่รถไฟจึงไม่ยอมให้ชาวอินเดียคนนั่งชั้นที่หนึ่ง ทั้งที่เขาจะเคารพ
 โดยสารถสำหรับชนชั้นสูงที่สุดแล้วทุกประการ เจ้าหน้าที่ประจำรถนาน ๆ จะพบเห็นผู้รัก
 หนึ่ง โคมของชายผิวขาวผู้หนึ่งด้วยความปลาดใจ แล้วกล่าวว่า ถ้าเขาประสงค์จะนั่งร่วมกับ
 คนผิวอื่นก็อาจทำได้ตามความสมัครใจเกิด ดังนั้นคานธีจึงได้เดินทางไปถึงจังหวัดปรีโตเรีย
 Pretoria โดยสวัสดิ์ไม่มีอุปสรรคใด ๆ มารบกวนในระหว่างทางอีกด้วย นี่นับเป็นชัยชนะ
 ของกวนักรังทสในแอฟริกาใต้

ในสมัยเมื่อคานธีพักอยู่ที่อัฟริกาใต้ ได้รับเป็นผู้ช่วยทนายความคดีเรื่อง
ใหญ่ โจทก์เรียกค่าเสียหายจากจำเลยถึงสี่หมื่นปอนด์ คานธีทำงานอยู่หนึ่งปีจึงสามารถ
ทำให้คู่ความทั้งสองตกลงประนีประนอมยอมความกันได้เป็นที่พอใจด้วยกันทั้งสองฝ่ายคือทั้ง
ส่วนโจทก์และจำเลย เมื่อคดีถึงที่สุดเป็นการเรียบร้อยดีแล้ว คานธีก็เตรียมตัวกลับประเทศ
อินเดียอันเป็นมาตุภูมิของตน

ครั้นถึงกำหนดวันเดินทางกลับบ้านของคานธี ซึ่งจะต้องออกจากปรีโตเรียไป
ยังเคอร์เรนเพื่อคอยจับเรือโดยสารกลับอินเดียนั้น ก่อนวันออกเดินทางมีครุฑขาวผู้ร่วมผิว
และร่วมชาติได้รวมกันเลี้ยงส่งอย่างมโหฬารเป็นเครื่องไว้อาลัยและไว้อาลัยศักดิ์ของคานธี
ในคราวจากทวีปอัฟริกาใต้ ในการเลี้ยงครุฑขาวที่ประชุมได้มีการสนทนาปรึกษาหารือกัน
ถึงเรื่องความเป็นอยู่ชาวอินเดียในอัฟริกาใต้ คือ รัฐบาลอังกฤษประจำภาคนี้ ได้ออกกฎ—
หมายหลายฉบับแต่คงจิตใจหนักไปในทางกดขี่ชาวอาเซียทั้งหมด และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
สำหรับชาวอินเดียเป็นส่วนมาก เพราะชาวอินเดียมักนิยมไปตั้งหลักแหล่งมีอาชีพประจำอยู่
ในส่วนนี้ของโลกมากกว่าชาวอาเซียประเทศอื่น เช่นพระราชบัญญัติว่าด้วยการจำกัดสิทธิ
ของชาวอาเซียมีข้อบังคับว่า ชาวอาเซียผู้ใดจะเข้ามาในอัฟริกาใต้ต้องเสียภาษีค่าเช่าเมือง
คนละสามปอนด์ และชาวอาเซียทั้งปวงไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของที่ดินในส่วนนี้เลยแม้แต่ที่ดินที่
รัฐบาลได้จัดไว้ให้ชาวอาเซียอยู่โดยเฉพาะเท่านั้น แต่ตามความเป็นจริงเท่าที่เห็นมาแล้ว
นั้น รัฐบาลไม่ได้จัดแบ่งที่ดินไว้เป็นส่วนต่างหากสำหรับให้ชาวอาเซียอยู่เลย ฉะนั้นพระ
ราชบัญญัติดังกล่าวนี้คงมีประโยชน์ของฝรั่งผิวขาวโดยเฉพาะเท่านั้นเอง ชาวอาเซียไม่มีทาง
จะได้เป็นเจ้าของที่ดินในอัฟริกาใต้เลย นอกจากนั้นชาวอาเซียไม่มีสิทธิ ไม่มีเสียงในการ
ปกครองประเทศแม้แต่น้อย จะจัดทำกันอย่างไรก็แล้วแต่ชาวตะวันตกทั้งปวง

ยังมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการจำกัดสิทธิของชาวผิวเหลืองอีก กฎหมายฉบับ
นี้มีบทบังคับว่าหลังจากเวลา ๒๓ นาฬิกา (สามทุ่ม) ไปแล้ว ห้ามมิให้ชาวผิวเหลืองมีชาว
อินเดียเป็นคัน เติมน้ำมันหลอด ถ้าผู้ใดมีความประสงค์จะทำเช่นนั้น ต้องได้รับอนุญาต
จากตำรวจเสียก่อนจึงจะทำได้ ในการเลี้ยงส่งคานธีครั้งนี้ ที่ประชุมได้เกิดการถกเถียงกัน

ขึ้นว่าใครจะมีวิธีอันสมควรที่จะดำรงรักษาชนโรมนุชนั้นบ้าง ผลที่สุดที่ประชุมได้ให้คำแนะนำโดยลงมติเห็นพ้องกันว่า ถ้าเมื่อนานาชาติคงพักอยู่ในแอฟริกาได้สักชั่วระยะเวลาหนึ่งเป็นการรับรองพิสัยของเพื่อนร่วมชาติแล้ว อาจหาอุบายแก้ปัญหานี้ได้เป็นการกู้ฐานะความเป็นอยู่ให้แก่ชาวอินเดียบ้างไม่มากนักชย คำนี้คงลงรับคำเชิญของที่ประชุม ฉะนั้นการเสียดังกล่าวจึงเปลี่ยนรูปเป็นการเสียดังรับคำเชิญไปในตัวเสียเพียงครั้งเดียวได้ประโยชน์ ๒ อย่าง

เมื่อคำนึงถึงใจจะคงพักอยู่ในแอฟริกาได้ต่อไปแล้ว ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นทนายว่าความในศาลทั่วไปของแอฟริกาใต้ สมัยนั้นพจนานายความในแอฟริกาใต้ยังเป็นฝรั่งผิวขาวทั้งหมด เนติบัณฑิตจึงเปิดการประชุมและตั้งคำโต้แย้งไปยังศาล แต่เป็นคราวเคราะห์ที่ของศาลนี้ซึ่งไม่ยอมรับหลักการของคณะทนายความผิวขาวศาลให้เหตุผลว่าผู้ที่ตอบโต้กฎหมายจากประเทศอังกฤษได้เป็นทนายความชนทมิฬหนึ่งแล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะว่าความได้ในศาลทุกแห่งภายในพระราชอาณาจักอังกฤษ ฉะนั้นศาลจึงได้รับอนุญาตให้เป็นทนายความในศาลแอฟริกาใต้ได้ คงมีสิทธิเท่าเทียมกันกับ ทนายความฝรั่งผิวขาวทุก ๆ คน

การจ้างงานของคนสีของศาลนี้ การตั้งเนติบัณฑิตอินเดียของเกรต Natal Indian Congress ดังนาคมนักฎประดังที่จะป้องกันและเรียกร้องสิทธิทุก ๆ ประการของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในแอฟริกาใต้ ดังสมาคมการเมืองแบ่งงานออกเป็น ๒ แผนกเพื่อให้สะดวกในการดำเนินงานทั่วไป คือ

แผนกที่ ๑ มีหน้าที่รับใช้ชาวอินเดียที่ถือกำเนิดในแอฟริกาใต้ หรือที่พำนักชยอยู่ในแอฟริกาใต้

แผนกที่ ๒ มีหน้าที่โฆษณาความเป็นอยู่ของชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ให้คนภายนอกทราบตามความเป็นจริงว่ามีฐานะอย่างไร เช่น โฆษณาให้ชาวอังกฤษในประเทศอังกฤษทราบและชาวอินเดียในประเทศอินเดียทราบความเป็นอยู่ทุกกระแยะ เป็นต้น

งานแรกที่มาคนทำคือการคัดค้านร่างกฎหมาย ว่าด้วยสิทธิการออกเสียง
 ของชาวอินเดีย ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ผ่านสภาได้มาแล้วรวม ๒ ครั้ง โดย
 ที่ฝ่ายอินเดียไม่ได้รับการท้วงติงแต่ประการใดเลย หลักสำคัญของร่างกฎหมายฉบับนี้ ได้
 ให้อำนาจแก่รัฐบาลอย่างเต็มที่ ในการจำกัดสิทธิออกเสียงของชาวอินเดีย ใน ออฟริกา ได้อย่าง
 เด็ดขาด ความจริงนั้นตามกฎหมายของอารยประเทศทั้งหลาย ผู้ที่ทำมาหากินอยู่ใน
 ที่ดินจำนวนมากย่อมมีฉันทมโนเดียวกันที่จะคงผู้แทนของตนให้เข้าประชุมในสภาได้บ้าง เพื่อ
 ที่จะจัดทูลขอบำรุงอุดหนุนของเกษตรกรที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับองค์ชาติที่ตนเหล่านั้น แต่ในออฟริกา—
 ได้ ชาวผิวขาวเห็นว่า ชาวอินเดียถ้าจะจะเป็นเกษตรกร มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกวัน อันอาจ
 เป็นเรื่องที่แย่งชิงทางทำให้ชาวผิวขาวเสียเปรียบชาวอินเดียในเวลาต่อไปภายหน้าได้ คง—
 นั้นรัฐบาลจึงได้เสนอร่างกฎหมายฉบับใหม่ เพื่อเป็นการปิดประตูไม่ให้ชาวอินเดียมีฉันท
 มโนเดียวกันในการปกครองที่ตนเสีย โดยเด็ดขาด ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ผ่านสภาอย่าง
 รวดเร็วนับว่า ๒ วาระแล้ว ถ้าผ่านสภาอีกเพียงวาระเดียว ก็จะตราเป็นกฎหมายใช้บังคับ
 ราษฎรได้ทันที นับว่าเป็นการสมมุติแบบโดยแท้ นับตั้งแต่ออนหน่าที่จะผ่านวาระที่สาม
 ชาวอินเดียซึ่งมีความเป็นผู้นำได้เสนอคำโต้แย้งไปยังสภา อันมีผู้สำเร็จราชการแห่ง
 ออฟริกาใต้เป็นผู้มอบหมายให้ เสร็จแล้วนั้น กานซันได้นับคำร้องเรียนไปยังรัฐบาล
 การกระทรวงเมืองชนของอังกฤษออกทางหนึ่งด้วย โดยที่ชาวอินเดียเป็นผู้ลงนาม ในคำร้อง
 ฉบับนั้นนับจำนวนได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งหมื่นคน

นอกจากเรื่องคำถามกฎหมายฉบับอื่นแล้ว คนยังได้ค้านพระราชบัญญัติอื่น ๆ
 อีกหลายฉบับ เช่นว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปของเจ้าหน้าที่รัฐบาลอันไม่ยุติธรรม เป็นต้น
 ซึ่งไม่เป็นไปตามของเขี้ยวตอสนราชชาเขี้ยว ๆ ไป ผลที่สุดกานซันได้มีวิธีชนะทำให้ชาว
 อินเดียโดยเฉพาะ และให้ชาวชาเขี้ยว ๆ ไปเป็นเอกปรีชา

ยังมีเรื่องสำคัญที่ควรหยิบยกขึ้นมาอีก ๒ เรื่องก็คือ เรื่องภาษีด้านปอนต์
 กับเรื่อง ชาวอินเดียเป็นความชนะครั้ง เรื่องภาษีด้านปอนต์นั้นมีความว่า พวกฝรั่งเห็นว่า
 แคว้นแคว้น Natal นั้นมีภูมิประเทศเหมาะจะค้ากับนครปฤตซ์ฮัย จึงได้ตกลงกับรัฐบาล

อินเดียจ้างกรรมกรอินเดียที่มีค่าแรงงานต่ำกว่าประเทศอื่นไปทำงานในอัฟริกาใต้ โดยมีข้อ
สัญญาว่า กรรมกรจะต้องรับจ้างอยู่กับนายจ้างตลอดเวลาห้าปีเต็ม เมื่อครบกำหนด
ห้าปีบริบูรณ์แล้วยอมให้มีสิทธิเดินทางกลับประเทศเดิมของตนได้ ครั้น
นั้นบรรดาชาวอินเดียเป็นจำนวนมากไม่ยอมรับเป็นกรรมกรในอัฟริกาใต้ ครั้น
เมื่อครบกำหนดห้าปีแล้ว ส่วนมากมักจะนิยมตั้งภูมิลำเนาอยู่ในตอนบนของอัฟริกาอา-
เดียนเดย เนื่องจากคนอินเดียมีความสามารถทนต่อความทุกข์ยาก ลำบากตรากตรำ ได้ดี
กว่าฝรั่งชาว อินเดียอดทนต่อสภาพโดยง่าย ด้วยเหตุนี้จึงมีชาวอินเดียที่
เดินทางไปมาค้าขายและทำการค้าขายกับชาวอินเดียในแอฟริกาใต้เป็นอัน
มาก เมื่อเหตุการณ์เช่นนี้ทำให้ใจของอังกฤษไม่พอใจ จึงมีผู้ชาวที่อาศัยอำนาจทาง
ปกครองเป็นเครื่องมี เพื่อจะกำจัดคนพวกนี้ให้หมดไปจากแอฟริกาใต้ด้วยความ
รุนแรง และซึ่งด้วยเหตุนี้จึงทำการทำร้ายต่อชนพวกนี้ออกมาซึ่งอาจเห็นได้อย่างชัดแจ้ง
คือ รัฐบาลร่างกฎหมายใหม่โดยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติชนบทซึ่งมีสาระสำคัญ
ว่าไว้ดังนี้รวม ๓ ข้อ คือ

- ข้อ ๑. เมื่อสิ้นอายุสัญญาจ้างห้าปีแล้ว กรรมกรชาวอินเดียจะกลับประเทศ
อินเดียอันเป็นมาตุภูมิก็ได้ตามสมัครใจ
- ข้อ ๒. ถ้าไม่กลับอินเดีย จะต้องรับจ้างต่อไปอีกสองปี ในระหว่างนั้นนายจ้าง
ผู้ว่าจะเพิ่มค่าจ้างให้บ้างตามสมควร
- ข้อ ๓. ถ้ากรรมกรอินเดียรับจ้างครบ ห้าปีแล้ว ไม่ยอมกลับประเทศอินเดีย ก็ได้
หรือไม่ยอมรับจ้างนายผู้บังคับต่อไปอีกสองปีก็ได้ ต้องเสียภาษีให้แก่
รัฐบาลคนละยี่สิบห้าปอนด์ทุกคนไป

การกลับคำพูดชนิดนี้ดูเหมือนจะเป็นหลังมือเช่นนี้ จักว่าเป็นการทำลายสัญญาอย่าง
ร้ายแรง เพราะได้รับเห็นข้อความเห็นของคนคือ Natal Indian Congress ซึ่งให้คัดค้าน
พระราชบัญญัติที่จะออกใหม่นี้เป็นอย่างรีบร้อน ทั้งโดยนี้เรื่องราวไปยังรัฐบาล อินเดียใน
ประเทศอินเดียมิได้รับหลักการที่จะตกลงใหม่ด้วย เพราะฉะนั้นจึงให้รัฐบาลอัฟริกาใต้

เก็บภาษีชาวอินเดียนที่สมัครใจจะตั้งหลักแหล่งภูมิลำเนาอยู่ในแอฟริกาใต้คนละสามปอนด์ แทนที่จะเก็บถ้อยคำปอนด้อย่างที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมาย

การคำนวณพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กระทำกันอย่างถี่ถ้วนในจักรภพของอังกฤษถึงสามประเทศ คือ ในประเทศอังกฤษ ในประเทศอินเดียและในสหราชอาณาจักรแอฟริกาใต้ การคำนวณร่างกฎหมายฉบับนี้ได้นำข้อพิจารณาโดยวิธีวิเคราะหฺมยถึงสามครั้งคือเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๐๒ จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๓๕ รัฐบาลแอฟริกาใต้จึงยกเลิกพระราชบัญญัติจากคดียุติธรรมชาวอินเดียนซึ่งได้ประกาศใช้ไปแล้วอย่างเด็ดขาด และยอมให้ชาวอินเดียนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกับชาวอังกฤษทุกประการ ซึ่งนั่นหมายความว่า ในเบื้องท้ายสังคมนั้นจะชนวรรณะดีจรรยาอย่างเที่ยงแท้ ในการต่อต้านพระราชบัญญัติที่ประกาศใช้ไปแล้วนั้นกินเวลานานถึงเจ็ดปี ซึ่งเวลานี้ได้ดำเนินการอย่างเฉียบขาดโดยไม่ยอมถอยหลังเลยแม้แต่ก้าวเดียว จึงได้ประคับประคองจนสามารถนำเอาสิทธิและเสรีภาพตามหลักมนุษยธรรมมามอบให้เพื่อนร่วมชาติของตนได้อย่างน่าพอใจยิ่งนัก

เรื่องที่สองชาวอินเดียนเป็นความชนเผ่าดั้งเดิม มีเรื่องเป็นดังนี้คือว่า สภาปกครองแอฟริกาใต้สมัยนั้นยังมีภาวะไม่สมบูรณ์เป็นที่พึงของคนจนได้มากนัก เพราะสมาชิกนั้นเป็นทาสของผู้มีฐานะดีเท่านั้น ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาได้ต้องเสียค่าบำรุงถิ่นมากเกินฐานะที่กรรมกรผู้ยากจนจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้ ด้วยเหตุนี้พรรคการเมืองขณะนั้นจึงยังไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนชาวอินเดียนในแอฟริกาใต้โดยทั่วไป คนชั้นมีความเห็นว่า ถ้าได้ปรับปรุงให้หลักการของสมาชิกให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของมหาชนผู้ยากจนเป็นส่วนมากแล้ว ย่อมมีความหวังอย่างเต็มที่ ในอันจะเรียกร้องความไว้วางใจจากมหาชนชาวอินเดียนทั้งปวงได้ ฉะนั้นได้ปรับปรุงข้อบกพร่องเหล่านี้ มีการขยายสภา การเอาใจช่วยดูแลทุกข์สุขของกรรมกรและครอบครัวของชาวอินเดียนที่ยากจนไร้ที่พึ่ง และการจัดหาบ้านที่สมควรให้ พอเหมาะสม กับความสามารถ ของแต่ละบุคคล สภาของแอฟริกาใต้ได้จัดตั้งเจ้าหน้าที่ ดำเนินงานแผนกชนชั้นเป็นส่วนหนึ่ง ดำเนินงานด้านนี้จึงได้ก้าวหน้าแล้ว งานแผนกนั้นแหละได้ร่างและอบรมจิตใจ

มหาชนชาวอินเดียให้ค่อย ๆ มองเห็นความสำคัญของตนมากขึ้น คองเกรส^๕ ถึงแม้จะประกอบด้วยบุคคลผู้มีฐานะมั่งคั่งก็จริง แต่ได้กระทำตัวเป็นเพื่อนแท้ของมหาชนผู้ยากจนด้วยในเวลาเดียวกัน

ในระหว่างนี้ได้เกิดเรื่องสำคัญขึ้นเรื่องหนึ่ง อันเป็นเหตุให้มหาชนชาวอินเดียได้วางใจตามันนาในสภาของเกรส สมความประสงค์ที่กล่าวไว้แล้วในตอนต้นทีเดียว คือ มีกรรมกรยากจนคนหนึ่งเป็นชาวอินเดีย เป็นลูกจ้างรับใช้นายฝรั่ง ผู้มีเกียรติยศคนหนึ่ง ในอัฟริกาใต้ วันหนึ่งนายฝรั่งไม่พอใจลูกจ้างคนนั้น ฝรั่งเกิดโทสะอย่างแรงถึงแก่ทุบตีลูกจ้างมีบาดแผลสาหัส ขอบร้าเหล็บประมาณถึงแก่พ้นหักทลาย^๖ ศาลรับจัดการตั้งชาวอินเดียผู้เคราะห์ร้ายคนนั้นไปให้แพทย์ตรวจอาการ และขอใบสำคัญที่รายงานถึงบาดแผลที่ถูกทำร้ายอย่างละเอียด ศาล^๗เป็นทนายความว่าความด้วยตนเอง จัดการฟ้องฝรั่งเป็นจำเลยในคดีอาญาคือศาล ผลที่สุดศาลซึ่งทรงใจด้วยความยุติธรรมเพราะคดีมีพยานหลักฐานพร้อมบริบูรณ์ได้ตัดสินให้ฝรั่งแพ้คดี และยังต้องในทางแพ่งฝรั่ง จำเลยต้องชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์อีกมากมาย คดีนี้เหตุทำให้ศาลได้รับความนิยม ได้รับความสะดวกนับถือจากมหาชนชาวอินเดียโดยทั่วไปในฐานะเป็นมิตรแท้ของคนจน ทั้งทำให้สภาของเกรสของชาวอินเดียได้รับความไว้วางใจ มีคะแนนนิยมยิ่งขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย เพราะชาวอินเดียเป็นความชนะครั้งนี้ ครั้งนี้จึงว่าเป็นครั้งแรกแห่งประวัติศาสตร์^๘ที่เกิดขึ้นจริง ๆ ไม่ใช่ฝันไปภายในอัฟริกาใต้ เป็นหนทางทำให้ชาวอินเดียโดยส่วนรวมมองเห็นสมรรถภาพของศาล^๙ว่า สามารถจะป้องกันชาวอินเดียให้รอดพ้นจากความทารุณโหดร้ายของฝรั่งผิวขาวได้อย่างแน่นอนทีเดียว ฉะนั้นสภาของเกรสภายใต้การนำของศาล^{๑๐}ได้ตั้งมือกระทำการคัดค้านร่างพระราชบัญญัติใดที่ไม่ชอบธรรมแล้วปวงชนชาวอัฟริกาใต้จึงได้ช่วยสนับสนุนอย่างเต็มที่ เป็นการเพิ่มกำลังต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาลอย่างดียิ่ง ทุกคนต่างยินดียอมรับด้วยดีโดยตนเอง ด้วยยอมรับโทษทัณฑ์ซึ่งเป็นอาญา—หลวงโดยหน้าชั้นศาลตามมิได้ปรีปากเลย เช่นการถูกจำคุกเป็นต้น นับได้เป็นพัน ๆ คน โดยมีได้หวาดหวั่นพรั่นพรึงต่อความตายเฉยแล่มก้น^{๑๑}น้อย

เมื่อเหตุการณ์ในอัฟริกาได้สงบเรียบร้อยแล้ว ทางนี้ได้กลับไปสู่ประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นมาตุภูมิของคน ใน ค.ศ. ๑๙๑๕ รัฐบาลอังกฤษประกาศสงครามกับเยอรมัน ทางนี้เห็นเป็นการเหมาะที่จะให้ความช่วยเหลือ ในฐานะอินเดียเป็นส่วนหนึ่งแห่งราชอาณาจักร ทางนี้ได้ตั้งกองบรรเทาทุกข์รับผู้บาดเจ็บที่รบของหนึ่ง ซึ่งทางนี้และภรรยาอาสาสมัครเป็นทหารอยู่ในกองนี้ด้วยเหมือนกัน ทหารของบรรเทาทุกข์ของในอัฟริกาได้เรียกชื่อว่า Indian Volunteer Ambulance Corps อย่างไว้ก็ตาม การกระทำต่าง ๆ ของทางนี้ทำมาแต่ในอัฟริกาได้ และในกองนี้เห็นการประกาศสงครามโลกของรัฐบาลอังกฤษคือเยอรมันนั้น ได้รบความมรรยาจากรัฐบาลและกษัตริย์อังกฤษมาก ถึงกับพระราชทานเหรียญ โลเวอร์-ฮันด์ ให้เมื่อปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๕ เพื่อเป็นพยานแห่งความพอใจที่ราชอินเดียได้ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในงานนี้

เป็นของแถมเกิดขึ้นกับบรรดา ข้าราชการ ทหาร ข้าราชการไทยได้รับ ใน อัฟริกา ได้
จะต้องเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ความก้าวหน้าใน ฐานะดีขึ้นกว่าเดิม เป็นที่เคารพบูชาของปวง
ชนชาวอินเดีย เมื่อความก้าวหน้ามาถึงมาตุภูมิแล้วนั้น ผู้ร่วมชาติทั้งหลาย ชานนามว่า
มหาตมะคานธี ซึ่งแปลว่าท่านผู้มีใจกว้างขวาง นี้แปลตามตัวอักษรหรือตามพยัญชนะ
ถ้าแปลตามความหมายก็ได้แก่ มหาบุรุษนั่นเอง ท่านได้รับการต้อนรับจากชาวอินเดีย
ในประเทศอย่างอัมเถยวดี ท่านรู้ลึกปดลปดัมที่ได้รับความไว้วางใจและความเคารพรัก
จากผู้นิยมผู้นิยมชาติเป็นอย่างดี

ความรู้ได้แก่หนังสือเรียนเล่มหนึ่งชื่อว่า Indian Home Rule มีใจความว่า
 ข้าราชการของอินเดียยึดถือเอาใจเป็นหลักสำคัญยิ่งกว่าวัตถุ ส่วนอารยธรรมของชาว
 อังกฤษ ซึ่งเป็นชาวตะวันตกนั้นอาศัยหลักยึดถือสำคัญเป็นทั้ง สองอันให้ผลเมืองดำเนิน
 ชีวิตอย่างพุ่มเฟิยง สองอันให้เกิดความขัดแย้งต่อกัน ทำลายมนุษยธรรมเสียโดยเปลี่ยนแปลง
 วัตถุของมนุษย์ ให้เป็นไปแบบเดียวกับวัตถุ ซึ่งชาวอังกฤษได้คิดด้วยเครื่องจักรกลสมัยใหม่
 รัฐบาลอังกฤษกำลังนำอารยธรรมแผนใหม่ทุกถ่วงมา ไร้ยังคับชาวอินเดีย ซึ่งเป็นการ
 ขัดขวางศักยภาพอันดีดั่งธรรมชาติของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง เป็นการนำความหายนะมาสู่อินเดีย

ด้วยประการทั้งปวง ภาระจึงรอก็คำนวณนโยบายเห็นว่า หนึ่งคือเดิมมีสิทธิพลเหนือ
ชาวอินเดียมาก เพราะอินเดียมีพลเมืองต้องทำด้านเป็นส่วนใหญ่ คือ อินเดียมีพล
ลทธิจะต้องทำด้านนี้หนักแน่นอยู่ อังกฤษไว้เป็นเครื่องมือสำหรับทำด้วยตามความสมควรได้
เป็นอย่างดีเพื่อสะดวกในการปกครอง หนึ่งคือเดิมได้จำกัดอำนาจการที่ชาวอินเดียแยก
ด้านกัน มีคนนิยมชานกันเป็นส่วนใหญ่ ถึงกับคิดจะพิมพ์หนังสือโฆษณาปดระหลาด ๆ ครั้ง

ประเทศอินเดียในมณฑลพิหาร Bihar มีเมืองหนึ่งชื่อจัมปารัน พวกฝรั่ง
หลายคนจ้างชาวอินเดียทำการเพาะปลูก ความประพฤติของฝรั่งเกรงกับคนเขาเปรียบถูก—
จ้างเกินควรทำให้เดียดริ้นมาก รัฐบาลอังกฤษได้ตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาความจริง
มีความเห็นกรรมการด้วยคนหนึ่ง ผลแห่งการสืบสวนได้ความว่าฝรั่งโหดร้ายทารุณจริง
คณะกรรมการจึงแนะนำให้รัฐบาลให้ออกพระราชบัญญัติว่าด้วยความสัมพันธ์ ระหว่าง
เจ้าของที่ดินกับลูกจ้าง เฉพาะไว้ในเมืองนี้เรียกว่า Champaran Agrarian Act เมื่อ
กฎหมายฉบับนี้บังคับใช้แล้วเป็นการลดละสิทธิของเจ้าของที่ดินได้บางประการ ทำให้
ลูกจ้างและผู้เช่าชาวอินเดียได้รับความร่มเย็นกว่าเดิม

เมื่อมหาสงครามโลกครั้งแรก (ค.ศ. ๑๙๑๕-๑๙๑๘) เกิดขึ้น รัฐบาล
อังกฤษขอให้อินเดียช่วยเหลือน้ำ เพราะรัฐบาลอังกฤษจำเป็นต้องหาเงินในสมัยที่เห็นมหาชน
เป็นศัตรูกับรัฐบาล ผู้ดำรงราชการประเทศอินเดียในสมัยนั้นให้คำมั่นสัญญาว่า ถ้า
อินเดียช่วยเหลือน้ำในงานสงคราม อังกฤษจะมอบรัฐธรรมนูญ มอบอำนาจการปกครอง
ให้แก่อินเดียเพื่อให้ปกครองตนเองโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับอังกฤษอีกต่อไป ได้เรื่อง
ผู้นำของประเทศซึ่งเป็นชาวอินเดียหลายคนเข้าประชุมเพื่อรับทราบความตกลงข้อนี้ ความ
เป็นผู้นำคนสำคัญที่ชักชวนให้ชาวอินเดียช่วยเหลือน้ำอังกฤษ โดยหวังว่า เมื่อเสร็จสงครามแล้ว
คงจะได้รัฐธรรมนูญปกครองตนเองงานนี้ก็ได้ผลดังประสงค์ ชาวอินเดียทั้งปวงช่วยเหลือน้ำ
อังกฤษเต็มที่

รัฐบาลอังกฤษจึงขอให้อินเดียร่วมมือกับกัน เพื่อรวบรวมสิทธิของ
ชาวอินเดียนอังกฤษ ทั้งทางกำลังทรัพย์และกำลังกาย อังกฤษซึ่งได้เคยรับฮาดู

จากอินเดียมาแล้ว บัดนี้ทรงกันชาห์ กลับมอมมัน ให้ชาวอินเดียเพื่อทำหน้าที่ให้ คน โดย
 ตัญญาว่าเมื่อเสร็จสงครามแล้วจะยกฐานะของอินเดียให้เท่าเทียมกับเมืองอื่น ๆ ของอังกฤษ
 เช่น แคนาดา, ออสเตรเลีย เป็นต้น จะให้สิทธิแก่ชาวอินเดียให้มีความเสมอภาค ได้
 สิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับชาวอังกฤษทั้งปวง และจะมอบการปกครองในระบอบ Dom-
 inian Status ให้อีกด้วย

ในเรื่องนี้ฝ่ายท่านไมไวไล แต่ท่านหลังเรอคำมั่นสัญญาเดิมที่ ท่าน
 ได้บอกคำแถลงการณ์และกล่าวสุนทรพจน์ในที่สาธารณะสถานหลายแห่ง เพื่อเรียกร้องให้
 ชาวอินเดียให้ความร่วมมือกับอังกฤษและได้รับผลดีเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือ ชาวอินเดีย
 ทั้งปวงร่วมมือกับอังกฤษเป็นอย่างดี ครั้นสงครามสงบแล้ว อังกฤษชนะแล้ว เหตุการณ์
 กลับตรงกันข้าม อังกฤษกลับทำเป็นไมรู้ไมเห็น และใช้อำนาจทารุณให้ร้ายยังชนทุกที่

เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๐๕ ลอร์ด เคอร์สัน Lord Curzon ผู้สำเร็จราชการแห่ง
 ประเทศอินเดียมีความคิดเห็นว่า ชาวเบงกอลของอินเดียมีไหวพริบดีเฉลียวฉลาดยิ่งกว่า
 ชาวอินเดียในมณฑลอื่น จำเป็นจะต้องหาหนทางป้องกันเสียแต่บัดนี้มิให้การก่อจลาจล
 เกิดขึ้น เรื่องนี้เป็นความจริง ผู้นำคนหนึ่งของอินเดียกล่าวว่า “เบงกอลคิดอะไรวัน
 หนึ่ง ชาวอินเดียทั้งปวงจะคิดเช่นนั้น” What Bengal thinks to-day India thinks to-
 morrow ดังนั้นลอร์ดเคอร์สันจึงแบ่งเบงกอลออกเป็น ๒ มณฑลเพื่อสะดวกแก่การปกครอง
 เมื่อเกิดขบถขึ้นจะได้ปราบง่าย ทั้งเป็นการแยกพวกมิให้คิดต่อกันได้ในระหว่างพวกกะ-
 ฉวนชอกกับกะฉวนคก โดยใช้อุบายทำลายให้แตกความสามัคคีกันเสีย ใน ค.ศ. ๑๙๑๓
 เมื่อพระเจ้าจอร์จ ๕ George V. เสด็จขึ้นครองราชสมบัติทรงประกาศให้รวม ๒ มณฑล
 เป็นมณฑลเดียวเพื่อเอาใจอินเดีย

ถึงเบงกอลจะได้รวมกันเป็นมณฑลเดียวก็จริงแต่เขาค้นจากความหยาบคายแล้ว
 รู้สึกว่าคนอยู่ในฐานะอดอยากอยู่ได้บังคับอังกฤษ ซึ่งมีได้เอาใจได้ค้อมนุษย์ธรรมเคย
 พยายามที่จะรวมกันตั้งแต่อากมตบ ชนดามคตหนึ่ง มีวัตถุประสงค์สำคัญในขั้นที่จะรักษาให้
 อินเดียเป็นอิสระไม่อยู่ใต้อำนาจอังกฤษ โดยใช้อาวุธเป็นเครื่องกีดกัน ดมามคตหนึ่งดำ

เผ่ากว้างออกไปตามหัวเมืองต่าง ๆ ของอินเดียและถูกตามออกไปติดต่อกับรัฐบาลต่าง ๆ ในยุโรปและอเมริกาเฉพาะที่เป็นศัตรูกับอังกฤษ ได้จัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์เตรียมไว้พร้อมกำหนดที่จะทำรัฐประหารพร้อมกันทุกหัวเมืองในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๖ เป็นวันลงมือ แต่รัฐบาลทำลายสมุคมนเสียทัน จับพวกกบฏได้นับเป็นจำนวนพัน ๆ รัฐบาลอังกฤษได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งมี นายโรแลนด์เป็นประธาน คณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอความเห็นให้ออกกฎหมายจำกัดสิทธิของชนอินเดียขึ้น เรียกว่า Rowlatt Bill

เสียงคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินี้ เกิดขึ้นทุกมุมของประเทศอินเดีย ประชาชนเป็นจำนวนหมื่น ๆ ลงชื่อกันไต่แย้ง หนังสือพิมพ์ทุกฉบับคัดค้านนโยบายของรัฐบาลที่จะออกกฎหมายจำกัดสิทธิของชนที่จะเป็นชาวอินเดียที่รักชาติของคนในวงหน้า ผู้นำของชาวอินเดียทั้งหลายในสภาของเกรต Indian Congress ขอรับรองให้รัฐบาลอังกฤษหวนระลึกถึงความเดือดร้อนของอินเดียในยามช่วยอังกฤษทำสงครามกับศัตรู และเตือนให้ระมัดระวังคำมั่นสัญญาที่จะมอบอำนาจการปกครองให้แก่ชาวอินเดีย แต่อังกฤษทำเป็นทองไม่รู้ร้อนหรือหูหนวกเสีย แทนที่จะตอบแทนชาวอินเดียอย่างที่เขาเคยประเทศกระทำกันมากับออกกฎหมายจำกัดสิทธิของชนอินเดียจนได้

ภาษิตของชาวตะวันตกว่า "เสียงของมหาชนคือเสียงของพระเจ้า" ซ่อนเป็นจริงอย่างไร ชาวตะวันตกก็เป็นจริงอย่างนั้นเหมือนกัน รัฐบาลใดไม่ยอมฟังเสียงมหาชนเป็นใหญ่แล้ว รัฐบาลนั้นย่อมหมดอายุขัย มีวันใดก็วันหนึ่งจะต้องล้มตายเป็นอย่างยับเยินเป็นแน่แท้ เพราะมหาชนเป็นผู้นำอำนาจอันยิ่งใหญ่เหนืออำนาจการปกครอง เห็นอำนาจอาวุธหรือแสนยานุภาพใด ๆ ก็ยังกว่า เมื่อใดมหาชนลุกขึ้นถ่มน้ำลายใส่หน้ากษัตริย์แท้จริง เมื่อนั้นแหละเป็นวาระสุดท้ายของรัฐบาลนั้น เพราะเหตุนี้รัฐบาลทั้งหลายในโลกจึงได้พยายามจัดการปกครองไม่ให้มหาชนลุกขึ้นถ่มน้ำลายใส่หน้ากษัตริย์แท้จริงของมหาชนโดยใช้วิธี ๒ ประการคือ

ประการที่หนึ่ง จัดการปกครองให้เกิดความร่มเย็นแก่มหาชน

ประการที่สอง จัดการปกครองโดยสร้างกฎหมายต่างๆ ขึ้นไว้เป็นเครื่องผูกมัด และคุ้มครองสิทธิของมหาชนด้วยประการทั้งปวง ไม่ให้มีปากเสียงหรือกระดุกกระดิกเคลื่อนไหวตัวได้

นโยบายการปกครองประการที่หนึ่ง รัฐบาลอังกฤษได้จัดการให้อยู่ในเกาะอังกฤษของเขาเอง แต่ส่วนนโยบายประการที่สองนี้รัฐบาลอังกฤษได้นำมาใช้สำหรับประเทศอินเดียโดยเฉพาะ

มิใช่ว่ารัฐบาลอังกฤษจะไม่รู้ประวัติศาสตร์ก็หาไม่ แต่เพราะมันเมาอยู่ในยศศักดิ์และแสนยานุภาพทางการทหาร จึงไม่สามารภมองเห็นความจริงได้ว่า แม้มหาชนอินเดียจะถูกผูกมัดอยู่ด้วยโซ่ตรวนคือ กฎหมายต่างๆ อย่างแน่นแฟ้นเพียงไรก็ตาม แต่ก็สามารถที่จะทำการออกเสียงประกาศให้โลกรับรู้ความจริงได้ และยังมีความสามารถที่จะถอนตนให้พ้นจากการถูกผูกมัดนั้นถึงว่าจะไม่เร็วแต่ก็คงไม่ช้านัก เมื่อรัฐบาลอังกฤษระดมเงินเข้ามหาชน ออกพระราชบัญญัติจำกัดสิทธิของชนอินเดียให้หมดไป ดังได้กล่าวแล้วในตอนต้น ใฝ่คือความไม่สงบจึงลุกลามขึ้นทั่วประเทศอินเดีย คณะพรรคการเมืองต่าง ๆ ของอินเดีย รวมกันเป็นคณะเดียว ทำการคัดค้านกฎหมายฉบับอย่างแข็งแรง

ท่านรู้เห็นว่าการคัดค้านไม่ได้ผลจึงชักชวนประชาชนให้ทำสัตยาเคราะห์หรือการต่อต้านกฎหมายไร้อหิงสา อย่างที่เคยทำมาแล้วในอัฟริกาใต้ คำสั่งของคณะกำหนดเอาวันที่ ๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ เป็นวันหยุดงาน เพื่อคัดค้านกฎหมาย เรียกว่าวัน หรีตาด หรีตาด จัดเป็นนโยบายสำคัญของอินเดียใ้กันอยู่เสมอ มีประโยชน์สำหรับคัดค้านรัฐบาลเมื่อจัดการในสิ่งใดไปผิดจากหลักมนุษยธรรม การถือหรีตาดได้แก่การหยุดงานทั้งหมด เช่น งานในโรงงานต่างๆ การเดินเรือ การจราจร การเปิดร้านไม่ทำการค้า การไม่หุงต้มอาหาร จนถึงการไม่ออกจากบ้าน ยกเว้นแต่แพทย์ทำการพยาบาลรักษาคนป่วยได้ เวลากลางวันทำกันตั้งแต่ ๕ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา หลักสำคัญของการคัดค้านกฎหมาย

แบบนอยุ่ที่ว่าไม่ได้ทำความเดือดร้อนให้ใคร ไม่ทำร้ายใคร และไม่อ้างฉันทาญชีวิตใคร แม้แต่ศัตรูซึ่งทำร้ายคนก่อน ก็ต้องยอมให้เขาทำความชอบใจ ประชาชนต่างพากันไปตั้งนามต่าง ๆ แล้วกล่าวด้วยทพจนกัตถ์คำการกระทำอันบำเพ็ญของรัฐบาลอังกฤษ บางครั้งรัฐบาลจำเป็นต้องใช้วิธีปราบปรามอย่างรุนแรงก็มี เช่น ไร์กำลังทหารระงับการประชุม เป็นต้น แต่ก็หาเป็นผลประการใดไม่ เพราะมหาชนได้พร้อมใจกันทำที่บ้านทั่วเมือง หาได้ทำคนเดียวยหรือต้องคนอื่นเป็นจำนวนน้อยไม่ ทหารยกกองมาและลงมือยิงประชาชนล้มตายกันเป็นระเนระนาด ถึงกับล้มตายกันก็มีเป็นจำนวนมาก

สมัยเมื่อความขึ้นและตกของเกรต บริเตนนโยบายไม่ร่วมมือกับรัฐบาลอังกฤษ นั้นความไม่พอใจของชาวอินเดียมีต่อรัฐบาลอย่างแรงกล้า เพราะเหตุรัฐบาลได้สัญญาว่าจะให้ Dominion Status แก่อินเดียเมื่อเสร็จสิ้นสงครามโลกแต่บัดนั้น ครั้นถึงคราวเข้าจริงรัฐบาลกลับให้แค่เพียงรัฐธรรมนูญจอมปลอมฉบับหนึ่ง ซึ่งไม่มีความหมายอย่างใดเลย รัฐธรรมนูญฉบับนี้แหละที่ราษฎรไม่พึงพอใจเป็นเหตุประการ เพราะรัฐธรรมนูญได้แบ่งอำนาจการปกครองอินเดียไว้เป็น ๒ ประเภทคือ ประเภทที่หนึ่งเรียกว่าอำนาจที่โอนให้ Transferred Power และประเภทที่ ๒ เรียกว่า อำนาจที่สงวนไว้ก่อน Reserved Power

อำนาจประเภทที่โอนให้ นั้น คืออำนาจปกครองที่รัฐบาลอังกฤษได้โอนให้แก่ชาวอินเดีย มีอยู่ดังต่อไปนี้

๑. อำนาจจัดการเทศบาต
 ๒. อำนาจการตั้งบัญญัติรับจ่ายของงบประมาณแผ่นดินประจำปี
- ส่วนอำนาจที่รัฐบาลอังกฤษยังสงวนไว้นั้นมีดังต่อไปนี้
๑. อำนาจการคลัง
 ๒. อำนาจการทหาร
 ๓. อำนาจการตำรวจ
 ๔. อำนาจการชั่งตวงวัด

อาศัยหลักที่กล่าวมานี้ให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับที่อังกฤษมอบให้อินเดีย นั้นมิได้ให้อำนาจอันแท้จริงแก่อินเดียเลยแม้แต่น้อย โดยเหตุจากการให้อำนาจอินเดียของ

ประมาณได้แต่ดวงอำนาจการกดขี่ไว้ในกำมืออังกฤษเช่นนี้ เปรียบเสมือนหนึ่งการอนุญาต
ให้มิดิทธิขอเงินได้แต่การที่จะให้เงินนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก ซึ่งรัฐบาลอังกฤษจะให้
หรือไม่ให้ก็ได้ตามแต่ความพอใจ นับว่าเรื่องทำนองนี้คงไม่ให้มากกว่า ฉะนั้นการให้รัฐ-
ธรรมนูญแบบนี้จะหลุดออกได้ก็เหมือนแค่เด็กทารกซึ่งไม่รู้เท่าทันอังกฤษเท่านั้น ซึ่งจะมาหลุดออก
คนใด ๆ ที่ฉลาดเฉลียวอย่างคานธีเห็นจะดำริได้ยากเต็มที

ยังอำนาจสำคัญสำหรับปกครองประเทศอีก ๒ อย่างนั้นเล่า คือ อำนาจทหาร
และตำรวจ ก็อยู่ในกำมือของอังกฤษอย่างเดิม คานธีเห็นว่ารัฐธรรมนูญที่อังกฤษมอบให้
นั้นกลายเป็นของเล่นสำหรับปลอบใจเด็กซึ่งออกไปเสียแล้ว วัตถุประสงค์อีกอย่างหนึ่งของ
อังกฤษก็คือ เพื่อจะประกาศให้โลกรู้ว่าอังกฤษได้มอบรัฐธรรมนูญให้อินเดียปกครองคน
เองอย่างที่ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้แล้ว และอำนาจนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ด่าว่าไว้
ว่าแม้สภาอินเดีย Indian Congress จะมีอำนาจออกกฎหมายได้ก็จริงแต่ผู้สำเร็จราชการ
อินเดีย ซึ่งเป็นชาวอังกฤษก็ยังได้รับสิทธิพิเศษที่จะตรวจแก้ร่างกฎหมายทุกฉบับก่อนที่จะ
บังคับใช้ได้ สภาอินเดียไม่มีอำนาจที่จะบังคับรัฐบาลอังกฤษให้จัดการตามมติของที่ประชุม
ในสภาได้ เช่นนี้แล้วเราท่านทั้งหลายย่อมจะเห็นได้ว่า สภาผู้แทนราษฎรของอินเดียก็คือ
สโมสรโง่ ๆ ของเรา ๆ นี้เอง ใครจะพูดอะไรก็ได้ ใครจะกดลงอะไรก็ได้ ซึ่งการพูดก็คื
การกดลงก็ดี ไม่มีความหมายอะไรเลยเลย เพราะยังมีผู้มีอิทธิพลสูงสุดเปลี่ยนแปลงให้
การกดลงนั้นหันเหไปตามทิศทางที่ปรารถนาได้

คานธีได้เสนอญัตติคือสภาองเกรส ขอให้แนะนำประชาชนชาวอินเดียพร้อม
ใจกันร่วมมือกันคัดค้านการมอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้แก่อินเดียโดยไม่ใช้สินค้าชาวอง-
กฤษ ซึ่งสภาได้เห็นชอบด้วย และลงมือปฏิบัติการทันที อำนาจอันใหญ่หลวงของอังกฤษ
นั้นเกิดขึ้นได้เพราะการค้าขายเป็นกระดูกสันหลัง ชาวอังกฤษเข้าไปอยู่ในประเทศต่าง ๆ
แทบทั่วโลกก็เพื่อจะขายสินค้าของคน และสินค้าที่สำคัญที่สุดของอังกฤษก็คือสินค้า
อังกฤษกับอินเดียไว้เพื่อจะขายผ้า อังกฤษพยายามจะทำลายอุตสาหกรรมการทอผ้าของ

อินเดียให้เสียหายนับเป็นไปแล้ว สินค้าผ้าของอังกฤษจะจำหน่ายดี เมื่ออุตสาหกรรม
ทอผ้าของอินเดียล้มลง เพราะอุปทานธัญญาณของอังกฤษคงถาวรแล้ว อังกฤษก็เริ่ม
ปรับปรุงงานทอผ้าขึ้นในโรงงานที่เกาะอังกฤษเป็นการใหญ่ ผ้าเร้าแล้วจึงส่งไปจำหน่ายที่
อินเดีย กานธีได้แนะนำให้ประชาชนชาวอินเดียเลิกใช้สินค้าอังกฤษทุกอย่าง เฉพาะอย่าง
ยี่งชาวอินเดียทุกคนต้องแต่งกายด้วยผ้าที่ทอในอินเดียโดยชาวอินเดีย และคานธี^{๕๕}ยังคงเป็น
ผู้นำโดยชักชวนให้ประชาชนเผาผ้าอังกฤษเสียทั้งหมดไม่ให้เหลือเลย

มูลเหตุสำคัญที่กานธีจะได้เป็นบุคคลสำคัญของโลกนั่นก็คือ เขาทนให้อังกฤษ
กดขี่ชาวอินเดียอยู่ไม่ไหว เขามีความเจ็บแค้นแทนเพื่อนร่วมชาติของเขา ที่ถูกข่มเหง ถูก
รังแก ถูกกดขี่รอนสิทธิต่าง ๆ ขณะนั้นอินเดียอยู่ใต้อาณัติของรัฐบาลอังกฤษ ความ
เป็นอยู่ของชาวอินเดียเหมือนกับเป็นทาสของชาวอังกฤษ รัฐบาลอังกฤษได้ออกกฎหมายไม่
เป็นธรรมเบียดเบียนชาวอินเดียด้วยประการทั้งปวง จนกานธีเกิดความดำริว่าจะขอถอนอยู่
ได้เขาคึกคะแววจากกฎหมายเพื่อจะเรียนรู้เรื่องมนุษยธรรมเกี่ยวแกสิทธิ เสรีภาพ อิสรภาพ
ของมนุษยชนเรานี้มีอยู่เพียงไร เมื่อเขาจบการศึกษาแล้วจึงกระโดดเข้าไปอยู่ในวงการ
เมืองทันที

กานธีเป็นหัวหน้าเริ่มจัดตั้งผู้ให้หลักวิชาการทางกฎหมาย ขอดีที่เข้าใจว่าความ
ในคำตรองอาณานิคมในอัฟริกาได้ ได้รับความสำเร็จอย่างดี โดยรัฐบาลยอมลดหย่อน
ผ่อนคลายความเคร่งเครียดให้แก่ชาวอินเดีย นับว่าเป็นชัยชนะครั้งแรกของกานธีในการขบ
กุกความเสื่อมสภาพทางกฎหมายให้แก่เพื่อนร่วมชาติ ต่อมากานธีได้เป็นผู้นำที่ปรับปรุงการตั้ง
สภา Congress แห่งอินเดียขึ้นเพื่อรับใช้ปวงชนชาวอินเดีย และต่อสู้กับรัฐบาลอังกฤษ
ทุกวิถีทาง โดยใช้วิธีโฆษณาความไม่เป็นอยู่ของชาวอินเดียให้สาธารณชนเห็นใจและเกิดความ
สงสาร ให้โลกภายนอกทราบตามความเป็นจริงว่าถูกกดขี่ข่มเหงและถูกกดขี่รอนสิทธิอันควร
สมควรได้เพียงไร กานธีทำการได้มั่งคั่งอังกฤษต้องแก้ไขกฎหมายและข้อบังคับที่ขัดด้วยการ
ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อังกฤษต่อชนชาติอินเดียหลายฉบับ เมื่อสงครามโลกครั้งที่หนึ่งเกิดขึ้น
กานธีมีส่วนช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของพวกเพื่อนร่วมชาติได้มาก กานธีได้เรียกร้องให้

อังกฤษให้อิสรภาพแก่อินเดีย ด้วยวิธีสุภาพโดยขอความเห็นอกเห็นใจทุกวิถีทางที่เขาจะทำได้ แม้เขาจะถูกจับกุมคุมขังหลายครั้งหลายหนก็ตามแต่เขาไม่เร็ดหลาย และไม่เลิกล้มความตั้งใจเดิมที่พยายามจะรักษาให้มียุติธรรมอยู่เสมอ เขารักชนชาวอินเดียทั้งหลายโดยคำนึงว่าเขาตนเองเป็นตัวอย่างที่ดีบ้าง แสดงออกทางหนังสือพิมพ์โฆษณาความคิดเห็นของตนบ้าง แต่ไม่หลีกการดำเนินอยู่อย่างหนึ่งคือ กุลาตักขิง แต่ไม่ให้ไร้อิสรุณแรง คือว่าไม่เบียดเบียนศัตรูด้วยการทำร้าย อีกทั้งดำเนินนโยบายดำเนินคดีของเขา

ตัวเขาเองเคยอดอาหารหลายครั้งหลายหน เพื่อขอเรียกร้องให้รัฐบาลอังกฤษแก้ไขกฎหมาย โดยปกครองชาวอินเดียให้เป็นธรรม บางคราวคำนึงจำเป็นต้องใช้วิธีรุนแรงบ้างก็มี เช่นไม่ยอมปฏิบัติตามกฎหมาย, ไม่ยอมเสียภาษีเงินได้, ไม่ยอมให้ชาวอินเดียรับราชการให้รัฐบาลอังกฤษ, ไม่ยอมส่งเด็กเข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนรัฐบาล, ไม่ยอมใช้สินค้าเช่นผ้าที่ทำจากอังกฤษ. อังกฤษเองก็ต่อต้านการกระทำของชาวอินเดียอย่างทารุณ เช่นจับคนและคนสำคัญๆ ไปขังเป็นนักโทษการเมืองหลายหนหลายครั้ง แต่ในที่สุดก็ปลดปล่อยให้เป็นอิสระอย่างเดิม เพราะทนเสียงของมหาชนทั่วโลกที่ดำเนินการกระทำอย่างบ้าเถื่อนเช่นนั้นไม่ไหว

โดยมีคำนี้เป็นผู้นำ ชาวอินเดียส่วนมากเริ่มมีจิตใจรักความอิสรภาพ เกิดความต้องการกู้ชาติอย่างจับใจเขา หมดความเกรงกลัวต่อภัยอันตรายใดๆ ทั้งปวง เขาช่วยกันสนับสนุนการกระทำของคำนึงอย่างเต็มที่ คำนึงกลายเป็นผู้มีอิทธิพลอันยิ่งใหญ่ในหมู่ประชากรทั้งหมด ถ้าแม่คำนึงจะออกคำสั่งใดๆ อย่างเฉียบขาดเพียงคำเดียว คำเดียวเท่านั้น อังกฤษจะต้องด่าปากยากยิ่ง แต่คำนึงเป็นคนฉลาด เขาต้องการให้อังกฤษให้อิสรภาพโดยสันติวิธีมากกว่าการสงคราม ทั้งๆ ที่เขาดื้อโง่โง่โง่ในคำนี้ ถ้าคำนึงออกคำสั่งว่า รม คำเดียว ประชากรชาวอินเดียด้านร้อยล้านจะครุกันเข้าหีบฉวยอาวุธทำการประท้วงประหารศัตรู คือชาวอังกฤษส่วนน้อยแห่งกลาญลงไปโนพริบตาเดียว คนส่วนน้อยเพียงหีบมือเดียวไหนเลยจะสู้ส่วนใหญ่ได้เล่า รัฐบาลอังกฤษมีความเกรงอกเกรงใจคำนึงชนทุกวันๆ เพราะมันคำนึงไม่ได้รับการยกย่องเทิดทูนเพียงเป็นมหาบุรุษ

อินเดียเท่านั้น แต่เป็น พระเจ้า ของพวกเขาโดยแท้ทีเดียว ในที่สุดของการต่อสู้โดย
 ดินคิวนิชัยชนะตกเป็นของกานธีอย่างเด็ดขาด คือเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๗
 รัฐบาลอังกฤษได้ประกาศความตกลงใจที่จะออกจากอินเดีย โดยยอมให้อินเดียมีอิสระใน
 การปกครองตนเองได้ ในระหว่างที่อินเดียและปากีสถานกระทำงานมอบเอกราธต่างๆ เพื่อ
 แยกออกเป็น ๒ รัฐ คือรัฐฮินดู และมอฮ์เหม็นั้น กานธีได้เดินทางออกไประงับการรุ่ม
 วาทจลาจลวิวาทบาดหมางกันตามสถานที่ต่างๆ โดยขอรับรองให้เลิกกันก่อน แล้วเจรจาประนี
 ประนอมกันโดยสันติวิธี เพื่อให้รัฐบาลอังกฤษไว้วางใจว่าอินเดียสามารถปกครองตนเอง
 ได้แล้ว จะได้รับแรงมอฮ์อิสรภาพให้อย่างสมบูรณ์โดยเร็ว น่าเสียใจแทนที่เขามิซัดอยู่
 จนได้เห็นผลสำเร็จของงานของเขา แต่เพราะหวั่นการแยกอินเดียออกเป็นสองรัฐ ทำให้
 ชาวฮินดูกับชาวมอฮ์เหม็นคงเครียดเกลียดชังกันยิ่งหนักกว่าเดิม เป็นที่หนักอกหนักใจแก่กานธี
 เป็นอย่างยิ่ง

๔. งานอดิเรก แม้จะได้รับยกย่องบูชาจากประชาชนอินเดียเพียงไรก็ตาม
 แก่กานธีก็ยังคงบำเพ็ญชีวิตอยู่กันอย่างง่ายๆ เยี่ยงด้ามธนูชนคนธรรมดา มิได้มีความ
 พึ่งเพื่อเห่อเหิมทะเยอทะยานใดๆ ในยามว่างงาน คงรดข้าว, ปั่นผ้า, ทอผ้าใส่เอง,
 นั่งหมั่นอยู่อย่างชาวอินเดียด้ามธนูทุกอย่าง เขาปลูกข้าว, ทำนา, และทอผ้าด้วยตนเอง ทั้ง
 นี้เพื่อให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ชาวอินเดียทั่วทั้งปวงนั่นเอง

๕. เกียรตินิยม การต่อสู้คัดค้านและการต่อต้านเพื่อสิทธิอันสมบูรณ์ของ
 มนุษย์ชนเป็นบันไดขั้นแรก ทำให้รัฐบาลอังกฤษจำเป็นต้องรับรู้ความคับแค้นของชาวอินเดีย
 ในที่สุดอังกฤษยอมยกฐานะให้อินเดียเป็นเอกราชโดยสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม
 ค.ศ. ๑๙๔๗ ชาวอินเดียทั้งชาติจึงยกย่องให้กานธีเป็น มหาตมะ ซึ่งแปลว่า มหาบุรุษ
 หรือผู้มีความเพียรอันยิ่งใหญ่โดยแท้จริง

๖. มรณะ กานธีถูกผู้ร้ายใจดำยิงอย่างโหดร้ายถึงแก่กรรมทันที ที่กรุงนิว-
 เดลี ในระหว่างที่ท่านกำลังเดินทางไปทำกิจศาสนา คือส่งจดหมายให้พระในคอนเสิร์จงาน
 ประจำวันแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๘ ผู้ร้ายที่ทำการฆาตกรรมถูกจับตัว

ไว้ได้ ให้การว่า เขายังคำนึงเพราะกฎอหิงสาของศาสนา ทำให้ชาวฮินดูต้องรับเคราะห์กรรม
ถูกรังแกข่มเหงจากชาวมุสลิม (รัฐปาเกิสถาน) เขาและพวกซึ่งเป็นชาวฮินดูไม่มีหนทางที่
จะตอบแทนความเจ็บแค้นเหล่านั้นให้สาสมใจได้ เพราะกฎอหิงสาของศาสนาห้ามการประทุษ
ร้ายตอบตอบศัตรู ดังนั้นเราจึงมีความจำเป็นต้องประหารผู้ออกกฎนี้ให้สิ้นชีวิตเสียก่อน แล้ว
ต่อไปเขาและพวกได้มีอิสระในการตอบแทนความร้ายกาจของศัตรูได้อย่างเต็มที่ รวมอายุ
เขารับได้ ๗๗ ปีที่อยู่ในโลกนี้

๓๐. มุสตาฟา เคมาลปasha Mustafa Kemal Pasha Atatürk

(ค.ศ. ๑๘๘๑-ค.ศ. ๑๙๓๘)

๑. ชาติและฐานะ นักการทหาร และนักการเมืองคนสำคัญของตุรกี
เกิดที่เมือง Salonika ประเทศ Turkey เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๘๑ เขาเกิดภายในหมู่บ้านที่เต็มไปด้วย
ชนบทธรรมดาเรียบง่าย บิดาชื่อ ฮาดี วิซา เป็นข้าราชการคนหนึ่งของตุรกี
เกษียณแล้ว ตุรกี เมื่อเด็กๆ มุสตาฟามีนิสัยชอบช่างคิด ชอบทำอะไรต้องให้ได้
ประสงค์ เป็นผู้มีจิตใจเข้มแข็งยิ่งนัก มุ่งจะทำอะไรต้องทำให้ได้จริงไม่ให้อะไร
เป็นอุปสรรค แม่จะยากลำบากสักเพียงไรก็ตามที่

๒. การศึกษา เขาเข้าเรียนในสำนักสอนศาสนาแห่งหนึ่งในเมืองนั้น แต่
ระเบียบประเพณีของสถานศึกษานั้นขัดแย้งกับนิสัยอันแท้จริงของเขา จึงเปลี่ยนไปเข้าเรียนใน
โรงเรียนสอนวิชาทหารที่เมืองซาลอนิกา Salonika มุสตาฟาเพราะหิรัยมาถึงแก่กรรมใน
ระหว่างที่เขายังไม่สำเร็จการศึกษา แต่เพราะหิรัยที่เขาได้เข้าเป็นนักเรียนนายร้อยเสียก่อน
จึงมียศนายร้อยในทางทหารเงินทองได้บ้าง เพราะสถานศึกษาแห่งใหม่นี้มีความ
อุปถัมภ์ของรัฐบาลตุรกีโดยตรง มุสตาฟาได้ชื่อรองว่า เคมาล จากโรงเรียนนายร้อย

แห่ง^{*} เคมาด แปลว่า ยอดเยี่ยม หรือ ดีเลิศ เพราะว่าการเรียนคณิตศาสตร์ของเขา ได้คะแนนดีกว่าเพื่อน อีกประการหนึ่ง^{*} ชุมตวฟาน^{*} ชาวตุรกก็นิยมตั้งชื่อคนมาก จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องมีนามรองเพื่อไม่ให้ซ้ำชอกกับคนอื่นจะได้ไม่เข้าใจผิดกัน การสอบไล่ที่โรงเรียนนายร้อยแห่ง^{*} เขาได้คะแนนเป็นเยี่ยม จึงได้รับการคัดเลือกให้เขาเรียนต่อในโรงเรียนนายทหารเสนาธิการที่กรุง Constantinople นครหลวงแห่งตุรกี เมื่อสำเร็จการศึกษา^{*} แล้วออกมารับราชการทหารในกองทัพอิสลามสุดค่านับชุดยามิด

๓. งานสำคัญ ในระหว่างนี้ฐานะทางการทหารและการเมืองของตุรกี กำลังตกต่ำเสื่อมโทรมมาก ประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, ฮอลันดา, รัสเซีย รวม ๔ มหาอำนาจ ต่างพากันยื่นมือเข้าแทรกแซงกิจการภายในของตุรกี^{*} ทั้งนี้เพื่อจะเชิดเชือนดินแดนตุรกีบางส่วนไปเป็นกรรมสิทธิ์ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภูมิประเทศของตุรกีเป็นประโยชน์ในการยุทธศาสตร์อย่างยิ่ง ใคร ๆ ก็ปรารถนาจะได้ครอบครองดินแดนอันล้ำค่า^{*} เคมาดได้รวบรวมพรรคพวกนายทหารในโรงเรียนเสนาธิการซึ่งเป็นดมาคมลับ^{*} มีวัตถุประสงค์จะกำจัดอิทธิพลของชาวต่างชาติ จะปฏิวัติการปกครองของประเทศอันด้าสมัยให้เขารูปแผนอารยธรรมสมัยใหม่ พอได้ติดต่อกับนานาประเทศเขาได้^{*} แต่ยังไม่มีทันได้ลงมือทำการอย่างจริงจังก็ถูกทางการจับได้ และส่งไปปฏิบัติกรรบทที่ คามัดกัด ในแคว้นซีเรีย เราได้รักรวมนายทหารที่คามัดกัดเข้าเป็นพรรคพวกอีก ต่อมาได้เดือนยศผู้สูงเข้าทุกที่ด้วยความสามารถและสติปัญญาอันเฉียบแหลมของเรา ได้เป็นผู้ช่วยการโรงเรียนการทหารที่ Salonika

เมื่อเกิดมหาสงครามโลกคราวแรก ค.ศ. ๑๙๑๔-ค.ศ. ๑๙๑๘ ตุรกีเข้ากับฝ่ายเยอรมัน คือดักกับฝ่ายสัมพันธมิตร มีอังกฤษ ฝรั่งเศสเป็นต้น เคมาดได้แสดงความสามารถที่ ถัดไปดี Caucasus เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๕ ที่แคว้น คอเคซัส Caucasus เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๖ และที่ปาเลสไตน์ Palestine เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๑๗ เราได้เดือนยศเป็นนายพลหรือปาชา Pasha อันมีอำนาจสูงส่ง^{*} ทั้งนี้เพราะสมรรถภาพเยี่ยมยอดในการทหารของเขา เขาได้พยายาม

สร้างตัวให้มีอิทธิพลทางการเมืองยิ่งขึ้นทุกทีๆ จนได้เป็นผู้บัญชาการทหาร ในการรบกับกองทัพรัสเซียที่แคว้นอนาโตเลีย Anatolia ในที่สุดได้ทำการกวาดล้างข้าศึกออกไปพ้นดินแดนตุรกี มุสตาฟา เคมาล เจ้ายึดอำนาจในกรุง Constantinople จัดตั้งรัฐบาลของเขาขึ้นเอง เขากลับตำแหน่งผู้บัญชาการ ทหารตุรกีออกจากประวัติศาสตร์ของชาติ สถาปนาตุรกีใหม่ขึ้นเป็นสาธารณรัฐ เคมาลได้รับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๒๓-๑๙๓๘ ในระยะเวลา ๑๕ ปีนี้ เคมาลมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ

เขาได้ปฏิวัติเรื่องศาสนา ตั้งโรงเรียนสมัยใหม่ขึ้น เด็กประเพณีการสวมหมวกแขก เด็กใช้ผ้าคลุมหน้าสตรี เปลี่ยนการแต่งกายชาวตุรกีเป็นแบบยุโรป เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมอันด้าสมัยให้หมดสิ้นไป เปลี่ยนตัวหนังสืออาหรับมาใช้ภาษาอังกฤษแทน เปลี่ยนแปลงการทหาร, การศึกษา, การคมนาคม, การศาสนา, การแต่งกาย, การศาล, การเศรษฐกิจ, การคลัง, และอื่นๆ เหลือที่จะบรรยาย ให้ตุรกีก้าวหน้าเข้าสู่อารยธรรมแผนใหม่ทันตาเห็นภายในเวลาสิบกว่าปีเท่านั้น ประชาชนตุรกีจึงขนานนามใหม่ของเคมาล ปรารภว่า อะตาเติร์ก Ataturk แปลว่า บิดาของชาวตุรกี เฉพาะอย่างยิ่งงานสำคัญๆ ของเคมาลก็คือ ดำเนินการรักษาดัชนีพันธมิตรทางการเมืองทุกกับนานาประเทศได้อย่างดีเช่นกับดัชนีมิตร กับประเทศในแคว้นบอลข่านและกับรัสเซีย และที่สำคัญที่สุด ตุรกียังคงมีอำนาจรักษาจุดสำคัญทางยุทธศาสตร์ของโลกไว้ได้คือ ดำเนินการมีอำนาจเต็มที่ในการสร้างป้อมเพื่อควบคุมช่อง Bosphorus and Dardanelles ไว้ได้อย่างเดิม Secured right to fortify straits of Bosphorus and Dardanelles และ made friendly alliances with Balkan Countries and Russia.

๔. งานอดิเรก งานพิเศษของบุคคลสำคัญผู้หนึ่งคือ การปฏิบัติ เมื่อทำงานสำคัญเสร็จสิ้นไปแล้ว ในสมองก็ครุ่นคิดและจะเปลี่ยนแปลงงานเรื่องใหม่ เขาทำงานเพื่อชาติโดยแท้ เขาไม่มีเวลาพิเศษจะเจียดยาคความสุขส่วนตัวได้ ทั้งเวลาว่างวันกลางคืนเกือบจะไม่ได้หลับไม่ได้นอน สมองของเขาถึงจุดและจะเปลี่ยนแปลงอย่างเดียว เปลี่ยนให้ชาติก้าวหน้าทันเทียมเพื่อนฝูงนั้นเอง การเปลี่ยนแปลงอันสำคัญที่สุดคือ เปลี่ยนให้ตุรกีมีอิสระ

ในการจัดประเทศชาติของตนเองได้โดยสะดวก ไม่อยู่ในอิทธิพลของชาวต่างชาติหนึ่ง
ชาติใดเลย

๕. เกียรตินิยม ถ้าเคมาลปฎิวัติไม่สำเร็จ ดินแดนตุรกกีกคงจะถูกแบ่ง
เรียดเฉือนกันหมดไปในหมู่ศัตรูของเขา และบ้านตุรกกีกคงเหลือแต่ชื่อเป็นประวัติศาสตร์
เท่านั้น ส่วนดินแดนต้องตกเป็นกรรมสิทธิ์ของชาติอื่นหมดแล้ว ชาวตุรกรับชื่อนามบิดาของ
เขาว่า Ataturk เป็นการเหมาะสมแล้ว เขาเกิดมาเพื่อรับใช้ประเทศชาติในยามฉุกเฉิน
อย่างแท้จริง ฟ้าใจอันเข้มแข็งพร้อมด้วยความเด็ดเดี่ยวอย่างแรงกล้าเท่าที่ทำได้ทำให้ท่านได้
เป็นบุคคลสำคัญของชาติ เขาได้เป็นประธานาธิบดีคนแรกของชาติ ชาวตุรกกี้ได้สร้างอนุสาวรีย์
ของเขาไว้อย่างสง่างาม เกียรติคุณของเขายังหอมฟุ้งอยู่ในประวัติศาสตร์ตราบหัวใจ
เขาเป็นผู้เผด็จการที่ปราศจากความปรานี ใจแข็งราวกับเหล็ก แต่เป็นผู้มีความรักชาติไม่มี
ใครเสมอเหมือน

๖. มรณะ ถึงแก่กรรมเมื่อเดือน พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๘ ที่กรุงอิสตันบูล
Istanbul รวมอายุได้เพียง ๕๗ ปีเท่านั้น

แบบฝึกหัด

เลือกตอบเพียงหนึ่งข้อเท่านั้น

- ข้อ ๑. งานสำคัญที่ ยอร์ช วอชิงตัน ได้กระทำไปแล้วนั้นมีอะไรบ้าง จงเรียงลำดับงาน
เหล่านั้นมาให้ถูกต้อง ๕ อย่าง
- ข้อ ๒. งานสำคัญที่มหาตมะกานธีได้กระทำไปแล้วนั้นมีอะไรบ้าง จงเรียงลำดับงานเหล่านั้น
มาให้ถูกต้อง ๘ อย่าง

วันกำหนดส่ง

14 เม.ย. 2504

25 พ.ค. 2504

30 มิ.ย. 2504

1-7 มิ.ย. 2504

26 ส.ค. 2504

7-15

24.ธ.ค.2504

2.ธ.ค.2504

10.ธ.ค.2504

เลขเรียกหนังสือ 900
Call No. ๑

ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ
ชื่อผู้แต่ง Author ๑๖๖๓

๑๐๐

๑.

(๑.๒) ๑.๒.๑

1749

